SERIA II.—ANUL IV, No. 677. **Ediţia a treia** VINERI, 6 FEBRUARIE 1898.

NUMARUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Încep la 1 şi 15 ale fie-cărei luni şi se plătesc tot-d'-una înainte

În Bucureşti la Casa Administraţiei

În judeţe şi streinătate prin mandate poştale

Un an în ţară 30 lei; în streinătate 50 lei

Şase luni . . . 15 » » » 25 »

Trei luni . . . 8 » » » 13 »

Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA

No. 3 — STRADA CLEMENTEI — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMARUL 10 BANI

ANUNCIURILE

În Bucureşti şi judeţe se primesc numai la Administraţie

În streinătate, direct la Administraţie şi la toate oficiile de publicitate

Anunciuri la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia

» » » III . . . . . 2.— lei »

» » » II . . . . . 3.— » »

Inserţiile şi reclamele 3 lei rîndul

Un număr vechiu 30 bani

ADMINISTRAŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENTEI — No 3

GUVERNUL ŞI LEGEA PATENTELOR

Răspuns la un „comunicat"

PREA MULTE UMILINŢE

Presa europeană înregistrează ştirea, nedezminţită de presa oficioasă, cum că Sultanul nu vrea să mai aibă relaţiuni cu reprezintantul Romîniei la Constantinopol. Chiar şi tractatul de comerţ negociat între cele două State, Sultanul nu vrea să-l ratifice pînă ce d. Tr. Djuvara nu va fi rechemat.

In locul beratului făgăduit, Sultanul dă paşaportul reprezintantului Suveranului nostru.

Aşa umilinţă n'am îndurat nici în timpurile cînd eram vasalii Sublimei Porţi.

Oamenii fără demnitate, cari conduc politica noastră externă, după ce aŭ primit ca o laudă domna notei austro-rusă, primesc cu zîmbitoare satisfacţiune palma ce le-o dă acum Sultanul.

In Macedonia, se distrug şcolile romîne, şi Romînii trec de partea vrăşmaşilor noştri; în Transilvania se semănă vrajba între conducătorii romînilor de către mizerabilul care i-a aruncat în foc; în toată Europa ne facem de ocară, tîrînd pe la Curţile împărăteşti pe pamfletarul ce a batjocorit toate capetele încoronate. După scuzele adresate Contelui Goluchowsky, Sturdza se pregăteşte să sărute mîna Ţarului, pe al cărui părinte l'a insultat cum numai el ştie să insulte.

Un sentiment de revoltă cuprinde ori-ce inimă romînească faţă de atîtea ruşini.

Ştim că ţara romînească e închiriată pe patru ani—din cari încă n'aŭ trecut trei — unei bande de exploatatori care, altminteri, ar primejdui ordinea publică. Spre a avea linişte trebue să i se cedeze budgetul pe cîţi-va ani.

Am consimţit şi noi să-i se dea budgetul. Nu ne putem însă învoi ca de teama turburătorilor, să se jertfească acestora demnitatea ţăreĭ, interesele noastre în afară, fala Bisericei noastre şi ceea-ce a mai rămas din instituţiunile noastre parlamentare.

Bine-facerile ordineĭ şi stabilităţeĭ nu pot fi puse în cumpănă cu sacrificarea atîtor interese superioare.

Ordinea publică se menţine cu poliţia, nu cu îngăduirea canaliei de a compromite ţara.

Încătuşarea ţăreĭ care a fost robită pe patru ani, în 1895 cînd s'a zmuls unanimităţile parlamentare prin făgăduirea Transilvaniei şi a reducereĭ tuturor birurilor, a putut vremelnic să înăduşe sentimentul de revoltă.

In timpul acesta s'a depus, în inimile tuturor, un sentiment puternic de indignare şi de exasperaţiune.

Momentul se apropie cînd spiritul de revoltă va putea să facă explozie.

Atunci amar se vor căi aceĭ ce socotesc că ori-ce sentiment patriotic e stins în acest popor.

LIBERALII ŞI ÎNVAŢAMÎNTUL

Oare, cine 'l bătăuşul colectivist, care a scris în *Voinţa* de alaltă-eri articolul relativ la chestia învăţămîntuluĭ? Căci numaĭ un bătăuş ignorant în ale istorieĭ învăţămîntuluĭ la noĭ, a putut scri asemenea ridiculităţi.

Este posibil însă, ca autorul să fie chiar un fruntaş. La colectiviştĭ, fruntaşii nu se prea deosibesc de bătăuşi.

In tot cazul, proverbul că «pe cine «nu'l laşĭ să moară, nu te lasă să trăă«eştĭ», se aplică admirabil situaţieĭ.

In adevăr, d. Haret reuşeşte să pună în discuţie un proiect de lege *asupra învăţămîntului secundar şi superior*, după vre-o 14 anĭ de stîrpiciune liberală.

Proiectul nu este de cît o compilaţie a lucrăreĭ predecesorilor săĭ, printre cari figurează în prima linie d. Take Ionescu, pe care d. Haret l'a devalizat cu o francheţă care îl face onoare.

Dar nu e numaĭ atîta.

Cel d'intîĭ care a simţit defectele şi lacunele legeĭ de la 1864 a fost un ministru conservator, d. Maiorescu, încă de la 1874. Acesta a dat impulsia spre îndrumarea uneĭ reforme.

Căderea chiar a proiectuluĭ d-luĭ Maiorescu în decursul sesiuneĭ de la 1875—76, căderea sgomoteasă şi atît de exploatată de liberalĭ şi de corpul didactic, a atras şi a fixat atenţia tuturor celor competenţĭ în materie asupra nevoieĭ aceleĭ reforme.

In 1876, liberalii vin la putere, şi timp de *zece anĭ, adică de la 1876-1886, nici se gîndesc să reia din noŭ* opera *de reformă*. Probabil că — vorba luĭ Ionel—sunetul ţivliitoarelor colectiviste precum şi uralele şi declamaţiile partizanilor, aŭ înăduşit glasul celor cari cereaŭ ca reforma legeĭ de la 1864 să fie reluată.

Timp de zece anĭ numaĭ două crîmpeie de legĭ se prezintă: una la 1879 şi alta la 1883. Princea d'intîiŭ, se stabilea ca concurenţii pentru catedrele secundare să posede diploma de licenţă saŭ doctorat.

Prin a doua se fixa normele după cari să se fixeze salariile profesorilor.

Slab de tot, maĭ ales ca originalitate şi ca aplicaţie. In adevăr, ideia legeĭ de la 1874 era luată din proiectul d-luĭ Maiorescu.

In proectul de la 1874 se prevedea ca, pe viitor, pentru a se putea prezinta cine-va la concursul pentru catedrele secundare *să cerea ca să aibă dip'oma de licenţiat saŭ doctor.*

A doua lege, aceea privitoare la fixarea salariilor şi la gradaţia profesorilor, nu a fost pusă în aplicaţie de cît tocmaĭ în 1883, sub conservatorĭ.

In tot timpul de la 1883 şi pînă la 1888, sub regimul liberal, acea lege a servit deosebiţilor miniştri liberalĭ, drept o armă politică şi de favoare, aplicînd o unora, neaplicînd o altora, după plac şi după hatir.

Această sărăcie a partiduluĭ liberal raportorul legeĭ care se discută actualmente, o constată în raportul săŭ cînd zice: «în perioada de la 1876 pînă la «1886, *în timpul regimului liberal, n'a«vem de înregistrat de cît două pro«iecte de reformă parţială*».

D. Dimitrescu caută să explice *această penurie* prin faptul că corpul didactic se pronunţase cu mare violenţă pentru legea de la 1864, cu ocazia proectuluĭ d-luĭ Maiorescu, aşa că spiritele eraŭ prea agitate.

Explicaţie blajină, dată pentru a atenua constatarea ce făcuse relativ la sterilitatea liberală.

Cauza trebue căutată în lipsa de competinţă şi maĭ cu seamă de interes pe care partidele de declamatorĭ şi de superficialĭ pun în deobşte în tot ce nu atinge politica şi succesele efine şi uşoare. Este cunoscut că Ion Brătianu nu a înţeles nicĭ o dată importanţa învăţămîntuluĭ şi a problemelor privitoare. Am putea spune chiar că el a fost acela care a paralizat orĭ-ce avînt în această privinţă, timp de 12 anĭ.

Tocmaĭ în 1886, d. D. Sturdza, pe atuncĭ ministru de instrucţie, întocmeşte un proiect de reformă a legeĭ de la 1864. Dar este destul să spunem că proiectul era întocmit de d. Sturdza, pentru a ne explica de ce acel proiect nu a avut măcar onoarea uneĭ discuţiĭ în parlament.

D. Sturdza întocmise proiectul săŭ nu atît în vederea reformelor fundamentale cerute cît maĭ cu seamă pentru a lovi în corpul profesoral şi a le face poziţia lor precară, lăsată la placul ministruluĭ. Din partea unuĭ veninos şi îngust la minte, reforma nicĭ să putea concepe altminterĭ.

In adevăr, ceea ce l'a determinat pe d. Sturdza în 1885 ca să facă reforma legeĭ de la 1864 cu privire la învăţămînt, a fost maĭ cu seamă un raport a d-luĭ Haret din 1884, raport pesimist, exagerat, plin de critice la adresa profesorilor cari nu 'şĭ îndeplinesc constiincios datoria.

Proiectul din 1885 al d-luĭ Sturdza se resimţea de punctul de vedere îngust în care d. Haret se pusese în raportul săŭ.

Vădit că el trebuia să deştepte o protestare energică din partea corpuluĭ didactic.

Vădit că oare-cari lucrurĭ bune din acel proiect trebuiaŭ să fie lăsate pe planul al doilea şi să treacă neobservate faţă cu chestia personală pe care ministrul o punea în mod crud între el şi corpul profesoral.

Acest lucru, d. Dimitrescu îl spune sub o formă iarăşĭ nu se poate maĭ îmblînzită: «legea d-luĭ Sturdza, zice raport«orul legeĭ Haret, ***maĭ avea ae«rul*** *că voieşte să zdruncine garan«ţiile de stabilitate pe cari le dedea «corpului didactic legea de la 1864*».

Cum am spus, proiectul a fost îngropat în mod ruşinos în cartoanele biurourilor Camereĭ.

Iată activitatea partiduluĭ liberal pînă la 1888!

Să vedem acum ce fac conservatorii cît staŭ la putere (1888-1895) şi numaĭ după aceasta se va putea vedea de orĭ cine dacă bătăuşul de la *Voinţa*, a făcut un serviciŭ partiduluĭ cînd a zgîndărit această chestie.

GUVERNUL ŞI LEGEA PATENTELOR

Răspuns la un «comunicat»

Guvernul a afirmat prin «Monitorul oficial» *că cifrele din broşura noastră, asupra patentelor, ar fi neexacte.*

Am somat şi somăm încă odată pe guvern să dovedească netemeinicia cifrelor noastre.

De şi aparţine «Voinţei Naţionale» *de a face dovada afirmaţiunilor sale, totuşi vom arăta aci, prin cîte va exemple, prin ce calcule am ajuns la rezultatele arătate în broşura ce s'a împărţit ca Supliment la ziarul nostru:*

Luăm ca exemplu oraşul Bucureşti şi vom face socoteala în privinţa unor categorii de patentarĭ, alese la întîmplare. Aşa, în proectul de lege al patentelor, începînd cu litera A, cea d'intîiŭ categorie de patentarĭ pe care o găsim sunt

Abagiii.—*Am spus în broşura noastră că* abagiii *sunt urcaţi ca drept fix la* 60 lei *(în loc de 25 leĭ). Iată cum am făcut calculul:*

Abagiii sunt trecuţi în clasa 5 a. Clasa 5-a din proiectul d-luĭ Gogu Cantacuzino, cînd este vorba de oraşele de peste 50,000 locuitorĭ (cum e cazul pentru Bucureştĭ), plăteşte 60 leĭ. *Intocmaĭ cum am arătat în broşură.*

Alt exemplu:

Băcanii.—*Litera* B *începe cu* băcanii.

Băcanii cu ridicata sunt trecuţĭ în proiectul guvernuluĭ în Clasa I a. *Referindu-ne la tabloul coprins în proiectul guvernuluĭ vedem că clasa I-a la oraşele de peste 50000 locuitorĭ plăteşte leĭ* 600 *taxă fixă. In broşura noastră băcanii cu ridicata sunt trecuţĭ cu* 600 *leĭ.*

După băcanii cu ridicata, vin băcanii cu amănuntul. Aceştia sunt trecuţĭ în clasa III-a. Cercetînd tabloul din proectul guvernuluĭ, vedem că clasa III a în oraşele de peste 50000 locuitorĭ (decĭ Bucureştii) plăteşte 200 *leĭ, drept fix. In broşura noastră am trecut pe băcanii cu amănuntul tocmaĭ cu* 200 *leĭ.*

Adăogăm că azĭ băcanii cu amănuntul plătesc 80 *leĭ, cifră exact indicată în broşură.*

Brutarii. — *Dacă luăm, de pildă, tot la litera* B, *pe brutarĭ, găsim în proiectul guvernuluĭ următoarea însemnare:*

«Brutar, *fabricant de pîine obişnuită clasa III-a*». *Căutînd în tabloul anexat la proectul de lege, găsim că categoria III-a în oraşele de peste 50000 locuitorĭ este supusă la un drept fix de* 200 *leĭ. Atît am arătat şi în broşura noastră. Maĭ am adaos întocmaĭ după cum se zice în proectul de lege că dreptul proporţional se urcă de la 2 la sută la 5 la sută şi că brutarii vor maĭ trebui să plătească* 5 *leĭ de fie-care căruţă cu care transportă pîinea în oraş. In treacăt, adăogăm că azĭ brutarii plătesc un drept fix de* 160 *leĭ şi numaĭ 2 la sută ca drept proporţional, fără a maĭ plăti vre o taxă pe căruţă.*

Circiumarii. — *Alt exemplu:* Circiumarii. *Circiumarul cu amănuntul este trecut în proectul guvernuluĭ în clasa 3-a.*

Tablele anexate la proiect arată că în oraşele de peste 50,000 locuitorĭ, cum sunt Bucureştii, clasa 3-a plăteşte 200 *leĭ. Atît am şi arătat în broşură. Astă-zĭ circiumariĭ cu amănuntul plătesc 80 leĭ.*

Ne oprim aci. Am putea să continuăm demonstraţia cu toate oraşele şi cu toate clasele de patentarĭ.

Concluzie

Aşteptăm ca guvernul prin Monitorul Oficial *să arate ne-exactităţile noastre spre a scăpa el de ne-exactitatea desminţirilor sale.*

Îl invităm să facă aceasta cît maĭ în grabă, căcĭ nu va scăpa alt-minterĭ de noĭ.

O ultimă explicaţie:

Voinţa Naţională *pretinde că partidul conservator aţîţă lumea prin răspîndirea broşurilor despre legea patentelor. Nu partidul conservator, ci noĭ revendicăm onoarea de a fi demaskat pe şarlatanul care, din orator de mahala, unde făgăduia reducerea dărilor, s'a făcut ministru de finanţe.*

Noĭ ne am mărginit în a da publicitate cît de întinsă opereĭ financiare a d-luĭ Gogu Cantacuzino.

Dacă această operă dovedeşte pricepere, dor de protecţiunea industrieĭ naţionale, fidelitate la angajamentele luate în opoziţie, atuncĭ poate fi deplin mulţumit că i facem cea maĭ strălucită reclamă.

Dacă însă, simpla publicare a proectuluĭ este de natură a răsvrăti pe toţĭ ceĭ cari s'aŭ încrezut în făgăduelile partiduluĭ liberal, atuncĭ aţîţarea nemulţumireĭ publice este cît se poate de legitimă.

Manoperele însă ale financiaruluĭ colectivist de a înşela lumea zicînd că publicăm cifre neexacte, nu-l vor putea scăpa.

TERORIŞTII

Toate se schimbă în cursul vremeĭ; numaĭ colectiviştii rămîn aceiaşĭ.

Oamenĭ primitivĭ, eĭ nu ştiŭ să guverneze de cît cu groaza.

Înainte de 88, regimul lor se rezema pe bande.

E încă destul de vie amintirea «cetăţenilor indignaţi», cari îşĭ arogaseră dreptul să censureze presa spărgînd geamurile redacţiilor şi capetele redactorilor, să regulamenteze dreptul de întrunire prin irupţiunĭ sălbatice în sală şi prin loviturĭ de ciomag —sub ochiul încurajator al poliţieĭ, parchetului şi la adăpostul baionetelor.

Astă-zĭ, după regimul conservator, le-ar fi cam greŭ liberalilor să se servească obişnuit de acelaşĭ mijloc de terorizare. La ocazii, cum a fost în Noiembrie 96, tot se maĭ mobilizează bandele; dar numaĭ la extremă nevoie, căcĭ mijlocul e prea deochiat şi prea revoltător.

L'a subţiat lumea.

Liberalii aŭ fost iarăşĭ siliţĭ să inventeze alte mijloace, maĭ subţiĭ, spre a teroriza. Şi d. Sturdza — acesta e poate singurul d-sale titlu serios la şefia partiduluĭ — a găsit.

Mijlocul acesta e: spectrul războiuluĭ.

Ca să strivească partidul conservator la alegerile generale din 95, lucru de care avea absolută nevoie, căcĭ nu se simţia în stare să suporte opoziţiunea în parlament, partidul liberal a dus campania ele torală pe tema războiuluĭ.

«Războiul bate la uşă!» Aceasta a fost parola dată de d. Sturdza şi repetată de partidul întreg; iar alegătoriĭ, terorizaţĭ astfel, aŭ trimes în Parlament unanimităţĭ liberale.

Acum, guvernul e din noŭ în mare strîmtorare; şi din noŭ sună alarma de războiŭ.

Liberaliĭ aŭ rămas decĭ tot ceea-ce aŭ fost: teroriştĭ.

CĂLCAREA CONSTITUŢIEI

Citim în Constituţionalul *următoarele rînduri cu privire la ilegalitatea comisă de guvernul d-luĭ Sturdza, prezintînd Senatuluĭ un proect de lege fără a fi însoţit de Mesajul regal cerut:*

Un fapt extra ordinar care indică profundul respect al liberalilor de la putere pentru prescripţiunile constituţionale în privinţa cărora sunt atît de gîdilo şi cînd sunt în opoziţiune.

Legea caseĭ rurale, revenind la ordinea zileĭ în Senat, d. ministru al domeniilor a pus să se distribuias ă erĭ un proect modificativ purtînd iscălitura sa cu indicaţiunea calităţeĭ de «ministru al domeniilor, etc.».

Acest este decĭ noul proiect pe care Senatul va avea să-l ia în consideraţiune.

Dar lucru de mirat! Noul proiect intră în Senat *fără Mesaj regal şi fără să fi fost anunţat prin biurou.*

Această schilodire a atribuţiunilor Coroaneĭ nu va trece nebăgată în seamă.

O semnalăm la timp; minoritatea din Senat va şti să pue fie-care lucru la locul săŭ.

DIN STREINĂTATE

Turcia şi Bulgaria

Chestiunea Creteĭ e amînată pînă după sărbătorile Ramazanuluĭ; chestiunea evacuăreĭ Tesalieĭ, cu tot demersul Ilusieĭ, e animată şi ea pînă la plata indemnităţeĭ. Dar locul lăsat de aceste două chestiunĭ n'a rămas gol.

Bulgaria dă acum mult de lucru guvernuluĭ turcesc.

Am vorbit la vreme de memoriul înmînat Porţeĭ de către agentul bulgar Marcov şi am dat în scurt plîngerile Bulgarieĭ în contra autorităţilor turceştĭ din Macedonia.

Memoriul acesta a indispus foarte mult pe Poartă. Un ziar turcesc în legătură cu Palatul, *Malumat*, spune că Bulgariĭ aŭ început să ameninţe pacea.

«Bulgariĭ, zice *Malumat*, cari ne acuză pe noĭ de barbarie, ar face bine să se curoţe eĭ maĭ întîĭ de faptele lor rele. Nu de mult, bandele bulgăreştĭ aŭ trecut graniţa turcească, aŭ pătruns în oraşul Mendevic (Melenic?) şi aŭ ucis şi aŭ distrus acolo şi în împrejurimĭ. Fapta aceasta a fost însă lăudată de ziarele bulgare ca o faptă eroică. La Coriana a fost luat prizonier Kiazim-bey şi la Serres, Zlatceff ndi (funcţionar al consulatuluĭ austro-ungar) şi amîndouĭ aŭ fost ucişĭ iar şefĭ bandiţilor; după mărturisirea ziaruluĭ *Noradni-prava* trăiesc faţiş la Sofia şi primesc chiar lefurĭ de la guvernul bulgar. Brigandiĭ bulgarĭ neliniştesc vilaietele şi ameninţă pe mahomedanĭ şi pe creştinĭ. Cum se face că Bulgariĭ ocrotesc faţiş aceste bande? In momentul în care s'a descoperit această trădare bulgărească, guvernul turcesc a căpătat dreptul să apere siguranţa vieţiĭ şi averiĭ credincioşilor săĭ supuşĭ şi să pedepsească pe vinovaţiĭ prinşĭ.

Bulgariĭ numesc nedreptate arestarea revoluţionarilor din Medenic, Coriana şi Demirhisar. Dar atuncĭ, de ce maĭ există cod penal? Să nu pedepsească Turcia pe oamenii cari se pun în legătură cu bandele ce năvălesc spre a ucide şi pustii? Să li se lase oare armele şi bombele, pentru ca cu asemenĭ mijloace să facă propagandă panbulgară? Presa bulgară comite crime maĭ marĭ decît acele ce inventează contra noastră; ea săvîrşeşte o trădare mişeleasă».

Toate ziarele turceştĭ publică articole violente contra Bulgarieĭ.

Foreign.

TRIBUNA LITERARĂ

ALCOOLUL DIN PUNCTUL DE VEDERE al INDUSTRIEI şi al HIGIENEI

Conferinţă ţinută de Dl. Dr. ISTRATI la cercul studiilor humanitare din capitală, în ziua de 13 Decembrie 1897. Amfiteatrul Bacalogiu la Universitate.

Domnilor, Doamnelor,

Cine va poate fi uşor alcoolic, fără a fi beţiv în adevăratul sens al cuvîntuluĭ. Să vă daŭ un exemplu. Cînd la Câmpina întreb pe unĭ din munteniĭ ce vin să mă consulte, dacă nu cum-va beaŭ prea mult, credeţi-mă că adesea unĭ se supărăŭ serios. E ştiŭ bine că nu beaŭ pînă să se îmbete. Dar inzistaţĭ şi veţĭ afla, că eĭ nu încep a mînca dimineaţa saŭ seara, fără a bea maĭ întîiŭ cîte un «ciocan» de rachiŭ. Adăugaţĭ că ciocanul nu se repetă şi că nu conţine maĭ mult de 100-150 gr. ţuică şi veţĭ vedea cît beaŭ aceştĭ oamenĭ, carĭ nu se îmbată de fapt de cît foarte rar, saŭ chiar de loc, dar carĭ constant sunt impregnaţĭ cu alcool. Adesea veţĭ vedea la noĭ că femeea cu bărbatul săŭ, pentru a mînca cînd se duc la tîrg, intră în cîte o cîrciumă şi acolo cer pîine, un ardeiŭ, şi o sangeacă de rachiŭ. Ce devine stomahul acestor oamenĭ, ce sănătate vor maĭ avea eĭ şi cu deosebire ce copiĭ vor maĭ putea eĭ produce?

După datele reunite de dl. dr. Felix în raportul săŭ de pe anul 1895, bazat cu deosebire pe calculele făcute de d-niĭ M. C. Haret şi C. Miciora, ar rezulta că la noĭ, în termen mediŭ fie-care locuitor bea 64 litri băuturĭ alcoolice pe an. Acestea reprezintă peste 9 litri alcool pur. Ca ţuică se bea 4.73 litri alcool, şi ca rachiurĭ 4.86 litri de cap.

Aceste date corespund cu următoarele, publicate în streinătate:

In Francia se consumă anual de fie-care om 13 litri alcool pur.

In Belgia se consumă anual de fie care om 12 litri alcool pur.

In Elveţia se consumă anual de fie-care om 11 litri alcool pur.

In Germania se consumă anual de fie-care om 11 litri alcool pur.

In Anglia se consumă anual de fie-care om 11 litri alcool pur.

In Danemarca se consumă anual de fie-care om 10 litri alcool pur.

In Romînia *) se consumă anual de fie-care om 10 litri alcool pur.

In Austro-Ungaria se consumă anual de fie-care om 9 litri alcool pur.

In Holanda se consumă anual de fie-care om 8 litri alcool pur.

In Italia se consumă anual de fie-care om 8 litri alcool pur.

In Suedia se consumă anual de fie-care om 6 litri alcool pur.

In Norvegia se consumă anual de fie-care om 5 litri alcool pur.

In Spania se consumă anual de fie care om 4 litri alcool pur.

In Portugalia se consumă anual de fie-care om 4 litri alcool pur.

In Serbia se consumă anual de fie-care om 3 litri alcool pur.

In Bulgaria se consumă anual de fie-care om 3 litri alcool pur.

Vedem că graţie celor 50 de poverne şi celor 24.000 de cazane de făcut ţuică şi diferite rachiurĭ, stăm foarte bine pe această statistică a otrăvireĭ diferitelor popoare ale Europeĭ.

Din acest punct de vedere am dori să fim şi după Bulgaria fără nicĭ o supărare.

Raul mi se pare foarte îndrăzneţ, şi dacă am vre-o teamă e numaĭ din faptul că locul ce trebue să ocupăm, de fapt să nu fie şi maĭ apropiat de Francia, care se află din nenorocire în fruntea tuturor popoarelor în ce priveşte consumaţiunea alcoolului. Eŭ cred că alcoolul băut la noĭ e mult maĭ mult de cît 10 litri de cap.

Să ne apropiem de Franţa prin muncă, prin claritate, prin perseverenţă, prin entuziasm şi ideĭ generoase, dar să ne ferim ca de foc de a o imita pe calea degradătoare a alcoolismuluĭ. In Franţa s'a băut numaĭ absint în anul 1896, fabuloasa cantitate de 160.000 hectolitri, cît nu a consumat restul întregeĭ Europe.

E momentul decĭ ca şi la noĭ oamenii de bine, să se gîndească la ce e de făcut cît maĭ curînd.

Marele şi meritosul Asaki, e primul care a scris un articol în unul din calendarele sale înainte de 1860, asupra «Holercei». Prin acest termen, se înţelegea în Moldova rachiul făcut cu spirt de bucate. Termenul de sigur e Roman. Cuvîntul «Rachiŭ» e acum cu totul generalizat. El e de origină turcă.

Totuşi dacă veţĭ căuta în marele dicţionare ca Bescherelle saŭ Larousse, veţĭ vedea în toate că prin acest cuvînt se înţelege o băutură ce se prepara în *Ungaria*. Unguriĭ aŭ căutat a şi face reclamă şi din cuvîntul rachiŭ. Să li'l lăsăm cu atît maĭ mult, că el e de origină turcă, cu care simpatizează şi se asemănă el, fiind rude apropiate.

Trebuie să recunoaştem că medicii noş-

*) După M. C. Haret, 9 litri 93.

www.dacoromanica.ro

tri de mult aŭ dat alarma, dar din nenorocire cu indiferenţa şi apatia ce ne caracterizează, nimic dar absolut nimic, nu s'a făcut pînă acum. Nu e locul a enumera scrierile ce s'aŭ făcut în această direcţie. Ţin însă a reaminti că o lăudabilă încercare s'a făcut de d. Cuza pe cînd era deputat în Cameră, acum 4 anĭ. Cu o deplină cunoştinţă a subiectuluĭ, cu căldură şi bine pregătit, el a arătat pericolul ce ne ameninţă în un mod cumplit. Din nenorocire, guvernul conservator era pe sfîrşite, oamenii noştri politicĭ nu eraŭ de loc în curent cu această chestiune; regimul parlamentar, acest regim de concesiunĭ mutuale, în care băcanii şi cîrciumariĭ maĭ ales, pescuiesc în apă tulbure, va fi şi pe viitor un obstacol la o bună îndrumare a acesteĭ vitale chestiunĭ.

Formarea ligeĭ contra alcoolizmuluĭ de la Iaşĭ, iniţiativa luată de Cercul studiilor humanitare din Bucureştĭ, ne indică suficient că chestiunea începe a fi cunoscută şi că oameniĭ de bine, ţin cu riscul de a se face displăcuţĭ politicianilor noştri, ce nu pricep însemnătatea acestuĭ mare răŭ, să se mişte şi să indice răul. Sunt convins d-lor că orĭ-cine se va afla la cîrma ţăreĭ, va trebui în curînd să ţie seamă de justa noastră cerere, de a se lua cele maĭ energice măsurĭ contra alcoolismuluĭ.

Să dea Dzeŭ ca oameniĭ noştri de Stat să se convingă şi eĭ, cît maĭ curînd, de iminenţa acestuĭ mare pericol naţional.

Din parte-mĭ nu disesperez, căcĭ chestiunea e în mînĭ bune, e în mîna d-voastră care vă iubiţĭ ţara şi care nu căutaţĭ să faceţĭ din ea o chestie nicĭ de agitaţie stearpă şi criminală,—cum s'a făcut din nenorocire din altele—nicĭ o chestie de politică militantă. Cînd e vorba de viitorul neamuluĭ nostru, nu se maĭ începe politică saŭ partid, nu vom cruţa pe nimenĭ, şi cu atît maĭ puţin pe prietenii ce nu ne vor înţelege, şi vom forţa pe toţĭ să lucreze pentru asigurarea existenţeĭ noastre pe viitor.

(Va urma)

Litere, Ştiinţă, Artă

Impăratul Wilhelm II a devenit şi pictor de decorurĭ de teatru.

Impăratul a făcut o schiţă destinată pentru tabloul *Walhalla* din *L'Or du Rhin*, reprezentînd un peisagiŭ muntos luat după natură la Hormacleŭ, în Norvegia.

Decorul e pentru teatrul din Wiesbaden.

***

In editura librărieĭ *Socecu*, a apărut al douilea studiŭ filosofic: *Problemele Psihologieĭ*, al d-luĭ *C. Rădulescu Motru*.

Preţul unu leŭ şi cincĭ-zecĭ de banĭ.

***

Tînărul şi gingaşul poet macedonean *George Murnu* şi-a adunat într'un volum drăgălaşele sale versurĭ publicate în deosebitele reviste din ţară. Volumul este intitulat *Gînduri şi Vise*.

Preţul douĭ leĭ şi cincĭ zecĭ de banĭ.

***

Maestrul Massenet a dirijat un ciclu din compoziţiunile sale la concertele simfonice din Monte-Carlo.

Intre altele aŭ figurat: uvertura din *Phedra*, divertisment din *Les Erinnyes*, fragmente din *Herodiada*, *Le Crépuscule*, şi un marş eroic: *Szabady*, piesă puternică, demnă de marele maestru.

INFORMAŢIĬ

Cititoriĭ din Iaşĭ, Brăila şi Galaţĭ sunt rugaţĭ să ceară de la toţĭ vînzătoriĭ şi chioşcarĭ din localitate, supliментul ce însoţeşte numărul de azĭ al *Epoceĭ*.

Acest supliment cuprinde taxele după noua lege a patentelor a d-luĭ Gogu Cantacuzino, comparativ cu taxele din legea veche.

Suplimentul ce vom da mîine va cuprinde taxele la oraşele Craiova, Ploeştĭ şi Botoşanĭ.

D. Boteanu, membru de şedinţă la tribunalul din Constanţa, va fi numit în aceeaşi calitate la Brăila, în locul d-luĭ Popescu Codalbu numit judecător de instrucţie în Bucureştĭ.

Drapeliştiĭ şi Fleviştiĭ aŭ fost convocaţĭ pe aseară la orele şease la o consfătuire comună,—prima consfătuire a alianţeĭ,—în localul ziaruluĭ «Drapelul».

Fleviştiĭ aŭ fost aşteptaţĭ aproape o oră. Constatîndu-se că d. N. Fleva cu maĭ mulţĭ amicĭ aĭ săĭ aŭ fost împiedicoţĭ de a veni la consfătuire, s'a hotărît ca să se convoace pe diseară la orele 9 o nouă consfătuire comună a ambelor grupurĭ aliate.

D. Dr. Aurel Suciu, advocat în Arad şi membru în comitetul naţional din Sibiŭ, a încetat din viaţă Lunĭ în urma uneĭ maladiĭ contractate acum treĭ anĭ cînd se afla în închisoarea din Vaţ, condamnat în procesul Memorandului.

Decedatul a fost unul din ceĭ maĭ energicĭ luptătorĭ în Crişiana; om simpatic, intransigent şi gata la orĭ-ce sacrificiĭ, Aurel Suciu a fost mereŭ între fruntaşiĭ luptelor naţionale din cel din urmă deceniŭ. Moartea luĭ va fi încă mult timp simţită maĭ ales în Crişiana, unde alăturĭ de d-niĭ dr. N. Oncu, M. Velicĭ şi V. Mangra, a ridicat sentimentul naţional şi nivelul partiduluĭ naţional la o înălţime, pe care o rîvnesc mult cele-l'alte provincĭĭ romînestĭ.

«Budapesti Hirlap» *anunţă că, cu toate stăruinţele baronuluĭ Bánffy, Impăratul Frantz Iosef refuză să sancţioneze legea privitoare la maghiarizarea comunelor.*

Din această pricină poziţia baronuluĭ Bánffy ese foarte zdruncinată.

In şedinţa de erĭ a Camereĭ s'a distribuit următorul proiect de lege:

Art. I.—Se recunoaşte în mod retroactiv tutulor amploiaţilor, carĭ aŭ servit administraţiunea domeniilor Statuluĭ de la 1872 pînă la 1883, calitatea de funcţionarĭ publicĭ şi, ca atare, cu drept la pensiune, chiar dacă n'aŭ primit ca renumeraţie de cît una sută leĭ lunar.

Art. II.—Aceleaşĭ drepturĭ le vor avea şi funcţionariĭ carĭ aŭ servit ministerul agriculureĭ, industrieĭ, comerciuluĭ şi domeniilor de la 1883 pînă la 1890.

Art. III.—Funcţionariĭ vizaţĭ de dizpoziţiunile de maĭ sus sunt obligaţĭ a face declaraţiunĭ formale la ministerul financelor că înţeleg să se bucure de beneficiile legeĭ pensiunilor din 1890, vărsînd prealabil la casa pensiunilor Statuluĭ reţinerile proporţionale cu aniĭ serviţĭ de dînşiĭ.

Art. IV.—Declaraţiunile către ministerul financelor se vor face cel mult în termen de 6 lunĭ de la promulgarea acesteĭ legĭ, iar vărsămintele reţinerilor în intervat de 6 anĭ, în părţĭ egale.

Dacă declaraţiunea nu se va face în întru termenuluĭ de 6 lunĭ prevăzut maĭ sus, iar vărsămintele n'aŭ loc în cursul celor 6 lunĭ, funcţionariĭ vizaţĭ de această lege perd orĭ-ce drept ar fi putut avea după prezenta lege.

George A. Scorţescu, C. C. Datculescu, St. N. Albu, D. Schileru, Const. C. Maltezianu, C. Popovicĭ, I. Radu, Konst. C. Mărgăritescu, C. Dobrescu-Argeş, N. Iulian, P. Sechiari, N. G. Stătescu, Colonel E. Casimir, I. Macoveĭ, G. Chiriţescu. B. Ştefănescu, Const. G. Cociaşu, C. G. Politimos, I. G. Peanaru-Bordea, D. C. Dimitriu, C. N. Emandi, B. Munteanu, Al. Vilner, Al. I. Scorţeanu, S. Anghelescu, C. G. Vernescu, I. Vlădoianu, N. D. Moroianu, N. N. Săveanu, A. Delimarcu, V. G. Mortzun, Mich. I. Ghimpa, I. Dimitriu, D. Constandache, V. C. A. Rosetti, I. Iulich, Nicu Gheorghescu, D. Hagi-Tudorache, G. Livezanu, B. Iepurescu, N. Ceaur-Aslan, Ioan N. Guran, Dr. N. Popescu, V. M. Kogălniceanu, N. Theodorescu, G. I. Olănescu, N. I. Bujoreanu, V. Calcaiu.

Mişcarea agrară din Ungaria

De vr'o o lună de zile cele maĭ bogate comitate din Ungaria sunt turburate de o mişcare agrară.

Pretutindeni e concentrată armata şi jandarmeria şi cu toate aceste, mişcarea aceasta în loc să scadă, creşte pe fiecare zi.

Turburătoriĭ se opun chiar şi forţeĭ armate dînd foc castelurilor marilor proprietarĭ, primăriilor şi sub-prefecturilor.

Guvernul a hotărît să înmulţească numărul jandarmilor cu 8000 de oameni.

***

Egyetértés *de Marţĭ ne aduce următoarele ştirĭ:*

In comuna Kis-Tárhány, ţăraniĭ răsculaţĭ aŭ bătut la moarte pe primar şi aŭ dat foc primărieĭ, casteluluĭ conteluĭ Károlyi Pál şi locuinţeĭ administratoruluĭ moşieĭ.

In comuna Agárd, aŭ dat foc primărieĭ în momentul cînd 14 jandarmĭ se aflaŭ în localul primărieĭ împreună cu primarul. Jandarmiĭ sărind prin fereastră, unul dintr'înşiĭ a fost omorît şi patru grav răniţĭ. Prefectul a trimis imediat în localitate un batalion de infanterie din Sátoralja-Ujkely.

In comuna Istvánháza, ţăraniĭ aŭ stîlcit pe sub-prefect (fisolgăbirăŭ), care era însoţit de opt jandarmĭ, Jandarmiĭ aŭ fost puşĭ pe fugă.

***

In comuna Czigánd ţăraniĭ răsculaţĭ după ce aŭ dat foc primărieĭ, aŭ vroit să dea foc castelului conteluĭ Szirmay. In acest moment două batalioane de infanterie sub comanda unuĭ colonel aŭ intrat cu baionetele scoase în comună, venind din Caşovia (Kasva). Masele răsculate cu femeĭ şi copiĭ, în număr de peste 3000, s'aŭ opus armateĭ. S'a născut o luptă sîngeroasă între popor şi armată. O ţărancă şi treĭ ţăranĭ aŭ fost omorîţĭ şi opt aŭ fost grav răniţĭ. Un ofiţer s'a ales cu piciorul tăiat de coasa unuĭ ţăran.

Masele s'aŭ refugiat apoĭ în biserică şi aŭ tras clopotele într'o dungă, semn că chiamă ajutoare nouĭ.

Curînd, după un sfert de oră, aŭ sosit peste o mie de ţăranĭ din Paczin în ajutorul tovarăşilor lor, înarmaţĭ cu coase şi cu topoare.

S'a născut o nouă luptă sîngeroasă între ţăranĭ şi armată. Douĭ ţăranĭ şi un soldat aŭ rămas morţĭ pe loc; numărul răniţilor nu se cunoaşte încă.

***

In Nyiregyháza, Döghe şi Apátin, pînă şi primariĭ fraternizează cu socialiştiĭ răsculaţĭ.

In aceste comune, precum şi în comitatul Sabolcĭ, răscoala are un caracter maĭ mult antisemit, căcĭ toţĭ arendaşiĭ şi cîrciumariĭ sunt ovreĭ.

***

Consiliile judeţene din comitatele Heves, Zemplén, Bodrogh, Sabolcĭ şi Bacĭ, aŭ trimis guvernuluĭ cîte un memoriŭ urgent cerînd armată maĭ multă, proclamarea stăriĭ de asediŭ şi restrîngerea libertăţiĭ preseĭ, căcĭ ele atribue răscoala agitaţieĭ ziaruluĭ socialist *Földmüvelö* din Budapesta.

Din satele din comitatul Csongrád de asemenĭ vin ştirĭ neliniştitoare.

E vorba de o grevă generală a tuturor muncitorilor agricolĭ din Ungaria.

Erĭ, în culoarele Senatuluĭ, un ministru a întrebat pe d. G. Mîrzescu asupra celor două comitete de acţiune parlamentară alese de Drapeliştĭ.

D. G. Mîrzescu a răspuns:

— Aŭ fost aleşĭ d-niĭ Poenaru-Bordea, Enacovicĭ, Missir, general Angelescu, etc., tocmaĭ pentru ca d-voastre să nu maĭ aveţĭ pretext de a acuza mereŭ numaĭ pe d-niĭ Lascăr, Delavrancea şi Costescu, pretinzînd că întreaga grupare drapelistă se compune numaĭ din aceştia.

Peste două miĭ de ţăranĭ romînĭ din Transilvania aŭ trimes M. Sale Regeluĭ o petiţie, cerînd să fie colonizaţĭ în Romînia.

M. Sa Regele a dat această petiţie d-luĭ An. Stolojan, cerînd să-ĭ facă un referat.

D-niĭ deputaţĭ Th. Buzdugan şi I. Buzdugan din Botoşanĭ s'aŭ înscris printre membriĭ grupăreĭ de la Drapelul.

Baronul D'Aerenthal, ministru plenipotenţiar al Austro-Ungarieĭ în Bucureştĭ, a plecat erĭ la Viena spre a azista la înmormîntarea conteluĭ Kalnoky, fost ministru de externe al imperiuluĭ austro-ungar.

Baronul D'Aerenthal, pe lîngă prietenia de care se bucura pe lîngă defunctul, servise mulţĭ anĭ sub direcţia conteluĭ Kalnoky.

Pentru Lunea trecută era fixat în marele amfiteatru al spitaluluĭ Colţea, concursul pentru internat al studenţilor în medicină.

Pentru maĭ bine de 40 de locurĭ vacante, pînă în ziua fixată pentru începerea concursuluĭ, nu eraŭ înscrişĭ de cît 8 candidaţĭ.

In ziua concursuluĭ cînd comisiunea compusă din d-niĭ doctorĭ Florea Teodorescu, Nanu şi Kiriac, a venit în sala de examen, a găsit amfiteatrul gol. Şi ceĭ opt candidaţĭ înscrişĭ se retrăseseră de la concurs.

Se zice că studenţiĭ în medicină nu s'aŭ înscris şi nu voesc a ocupa posturile de interni pentru că eĭ sunt foarte răŭ trataţĭ în spitale şi Eforia spitalelor le dă o alimentaţie execrabilă.

In faţa acesteĭ manifestaţiunĭ a studenţilor, comisiunea examinatoare e încheiat un proces-verbal, constatînd lipsa de candidaţĭ pentru Internat şi... aŭ amînat concursul *sine die*.

Camera de comerţ din Bucureştĭ este convocată pentru Vinerĭ seara.

Alegerea de la Societatea Agricolă

Sub acest titlu citim în *Timpul*:

Gazeta oficioasă din piaţa Teatruluĭ, *L'Indépendance Roumaine*, vorbind de alegerea făcută pentru complectarea membrilor comitetuluĭ societăţeĭ agricole, zice că lista avînd în cap pe d. Al. Catargiu n'a întrunit de cît *numaĭ 57* voturĭ, contra listeĭ d-luĭ Hagi Tudoraki, care a întrunit 114 voturĭ.

Adevărul este că d. Al. Catargiu a fost pus fără voinţa d-sale pe lista, care n'a întrunit de cît 51 voturĭ iar nu 57; aceasta pentru că cea maĭ mare parte dintre prietenii d-luĭ Catargiu nicĭ n'aŭ venit la vot, ştiind că d sa nu se interesează de această alegere; iar dacă lista d-luĭ Hagi Tudoraki a întrunit 117, iar nu 114 voturĭ, aceasta provine din faptul că d-sa a fost sprijinit chiar de însuşĭ d. Al Catargiu, întrunind ast-fel glasurile din amîndouĭ părţile, adică 51 voturĭ după lista avînd în cap pe d. Al. Catargiu, plus 66 după lista d-luĭ Tudoraki.

Dacă este vorba însă a se da acesteĭ alegerĭ o însemnătate politică, atuncea d. Al. Catargiu este la largul seŭ, căcĭ numaĭ atitudineĭ d-sale înţelepte şi imparţiale datorează Societatea agricolă, că adunarea d'alaltăerĭ nu s'a transformat într'o arenă sfîşietoare de imprecaţiunĭ contra guvernuluĭ actual, cînd d. profesor Dobrescu, un colectivist de baştină, a propus ca societatea să numească o comisiune de anchetă din sînul seŭ, care să cerceteze la faţa loculuĭ sălbăticiile săvîrşite de prefectul judeţuluĭ Doljiu în faimoasa cestiune a nedijmuireĭ porumbuluĭ ţăranilor până după Crăciun, de nu maĭ puţin faimosul arendaş colectivist Sache Tănăsescu.

Iată şi textul propunereĭ:

PROPUNERE

Sub-semnaţiĭ avînd, în vedere scopul pentru care s'a constituit Societatea Centrală Agricolă şi obligaţiunile ce 'şĭ-a luat prin raportul comisiuniĭ provisorie, propunem:

1. — Comitetul să ceară şi să numească şi el însuşĭ o anchetă, care să cerceteze: *a)* diferendul ivit între d. S. Tănăsescu şi locuitoriĭ comuneĭ Măceş; *b)* procedarea autorităţiĭ administrative în această afacere, şi să stăruiască pe toate căile să se dea satisfacţiunea datorită părţeĭ care se va dovedi, că este lesată.

2. — Asemenea anchete se vor cere şi numi de comitet orĭ de cîte-orĭ s'ar ivi o neînţelegere între cultivator şi sătenĭ.

3.—Rezultatul acestor anchete să se aducă la cunoştinţa Societăţiĭ în adunărĭ extra-ordinare generale convocate ad-hoc.

(ss) D. T. Dobrescu.

Spre a împiedeca votarea acesteĭ nesăbuite propunerĭ, d. Al. Catargiu a fost nevoit a lua de douĭ orĭ cuvîntul, rugînd pe d. C. I. Stoicescu, care prezida, să pue capăt scandaluluĭ, şi să împiedice discuţiunea, ceea ce s'a şi făcut.

Nu e maĭ puţin adevărat, însă, că majoritatea societarilor care era de faţă, spre a legitima propunerea anarhică contra guvernuluĭ a d-luĭ Dobrescu, a ales în comitet pe autorul împreună cu tristul seŭ eroŭ, Sache Tănăsescu.

Din cele ce preced rezultă, că amiciĭ d-luĭ Catargiu n'aŭ avut nicĭ un gînd politic punîndu'l pe listă; iar prezenţa d-luĭ Alex. Catargiu la adunare s'a mărginit la un scop foarte modest, şi anume:

I. D-sa a propus a se pune o supra-taxă asupra jocurilor de cărţĭ, spre a se constitui un fond pentru săracĭ; propunere ce a fost respinsă;

II. Tot în această ordine de ideĭ, a cerut a se da un ajutor de 10.000 leĭ societăţilor «*Leagănul Sf. Ecaterina*» şi «*Materna*», pentru creşterea copiilor născuţĭ nenorociţĭ; această propunere a fost admisă, reducîndu-se suma la 5000 leĭ anual, adică cîte 2500 leĭ fie-căreĭ din aceste aşezăminte caritabile.

Atît şi nimic maĭ mult.

ŞTIRI MARUNTE

* Consiliul comuneĭ rurale Vlădeştĭ, din judeţul Vîlcea, a cerut autorizarea pentru a contracta un împrumut de 12,600 leĭ, sumă necesară la construirea şcoaleĭ rurale din localitate.

* Colegiul al III-lea electoral, pentru consilierĭ judeţenĭ, al judeţuluĭ Vasluĭ, este convocat în ziua de 8 Martie viitor pentru a alege douĭ membri în locul d-luĭ Motaş, demisionat, şi I. Popescu, decedat.

Alegerea delegaţilor se va face la 1 Martie.

* D. M. Coiciu a înaintat ministeruluĭ de interne demisiunea sa din calitatea de consilier al oraşuluĭ Constanţa.

PROCESUL ZOLA

— *Serviciul AGENTIEI ROMINE* —

ŞEDINŢA A NOUA

Orele 11 noaptea

Inainte de şedinţă

Paris, 4 Februarie. — Imprejurimile palatuluĭ de justiţie sunt liniştite. Aceeaşĭ linişte domneşte şi în culoare.

Sosirea d-luĭ Zola nu dă loc la nicĭ un incident.

Audienţa se deschide la 12 şi treĭ sferturĭ. Sala este ticsită de lume.

Curtea respinge cererea apărariĭ de a însărcina un magistrat să meargă să întrebe din noŭ, pe d-na de Boulancy, în privinţa unor scrisorĭ ce a primit de la maiorul Esterhazy şi nepublicate pînă acum.

Depunerea generaluluĭ Billot

Apărătoriĭ declară că renunţă la ascultarea ofiţerilor carĭ aŭ compus consiliul de rezbel care a achitat pe maiorul Esterhazy.

Menţin în mod energic dorinţa lor de-a asculta depunerea generaluluĭ Billot.

Preşedintele: *Depuneţĭ atuncĭ concluziunile d-voastră.*

Avocatul Labori: *Lucrul nu merită osteneală.*

Preşedintele: *Trebue aceasta pentru ca Curtea să poată statua.*

Avocatul Labori: *Atuncĭ să nu mă maĭ cheme Labori concluzionarul, căcĭ din ordinul d-voastră, iată-mă concluzionar cu permisiune. (Risete).*

D-nul Scheurer-Kestner cere să releveze oare-care neexactităţĭ conţinute în depunerea d-luĭ Teyssonnière, dar acesta fiind lipsă, se amînă explicaţiunile d-luĭ Scheurer-Kestner.

Generalul de Pellieux este rechemat.

Ora 1 noaptea

Mărturia d-luĭ Pellieux

Paris, 4 Februarie.—Generalul de Pellieux recunoaşte că primul fac-simile care a apărut în ziarul *Le Matin* este cel maĭ exact din cîte aŭ apărut în ziare şi aiurea. Generalul explică că borderoul are un recto şi un verso şi el este pe hîrtie. Martorul crede că, cînd s'a tras o fotografie a borderoului, este cu neputinţă să fi eşit şi versul, de oare-ce cerneala era palidă. Generalul de Pellieux se întreabă dacă n'a fost nevoie de a se întări această paloare şi prin urmare de a lucra borderoul pentru a-l face să iasă maĭ bine.

Recuzarea experţilor

Generalul adaogă: Ceea ce rezultă din desbaterĭ este că apărarea recuză pe toţĭ experţiĭ carĭ aŭ depus jurămînt, aŭ lucrat asupra originaluluĭ borderoului şi aŭ comparat între ele nişte acte recunoscute sincere de acuzat, — pe cînd nişte experţĭ amatorĭ, un dentist şi un străin aŭ încrederea apărăreĭ.

Această tactică nu mă miră; ea mĭ-a fost indicată de d. Mathieu Dreyfus în cabinetul meŭ. Acesta, acuzînd pe maiorul Esterhazy, l'am întrebat dacă vrea o a doua expertiză a borderoului; el însă n'a răspuns.

Borderoul

Generalul Pelieux adaogă: **S'a vorbit mult de scriere dar nu s'a vorbît de loc de ceea ce era scris în borderoŭ.—Am pretenţiunea de a vă dovedi aci, cu acte în mînă, că ofiţerul care a scris borderoul aparţinea ministeruluĭ de rezbel şi era din arma artilerieĭ.**

Avocatul Labori cere ca colonelul Picquart actualmente la d. Bertulus, să fie chemat să asculte această depunere.

Preşedintele replică: N'aveţĭ cuvînt de o cam-dată.

Avocatul Labori inzistă şi cere să vie colonelul Picquart.

Generalul Pellieux analizează borderoul şi zice că numaĭ un ofiţer de artilerie şi de la ministerul de resbel a putut să cunoască faptele de carĭ se vorbeşte în borderoŭ şi să se fi scutit de termenĭ technicĭ ce sunt întrebuinţaţĭ. — Nicĭ o-dată un ofiţer de marină n'aa fi putut scri acest borderou, de oare-ce nu are ideie de tot ce se vorbeşte într'însul.

Discursul generaluluĭ Pellieux

Şi acum, zice generalul, ce rămîne din toată această clădire? După părerea mea nu prea mare lucru şi, cu toate astea, s'a acuzat ofiţeriĭ că aŭ achitat din ordin pe un culpabil.

N'am un suflet de cristal, dar un suflet de soldat, care se revoltă în contra tuturor infamiilor aruncate asupra noastră. Nu pot să le maĭ suport şi zic că este culpabil şi criminală încercarea de a se lua armateĭ încrederea în şefiĭ săĭ, că-ĭ dacă soldaţiĭ nu maĭ aŭ încredere, ce vor face şefiĭ în ziua primejdieĭ, care este poate maĭ apropiată de cît se crede? (Senzaţie). **Mîine, d-lor juraţĭ, fiĭ d-voastră vor fi conduşĭ la măcelărie, dar d. Zola va fi cîştigat o nouă potopenie (débâcle) şi va purta victoriile sale în faţa uneĭ Europe din care Francia va fi ştearsă** (Senzaţie).

Generalul Pelieux termină zicînd: **Am fi fost fericiţĭ să achităm pe Dreyfus; aceasta ar fi dovedit că nu sunt trădătorĭ în armată lucru pentru care toţĭ purtăm doliul** (Aplauze).

Interdicţia dreptuluĭ apărăreĭ

Preşedintele refuzînd avocatuluĭ Labori dreptul de a răspunde generaluluĭ Pelieux, avocatul apărariĭ depune concluziunĭ, apoĭ adresîndu-se juriuluĭ: **Protestez contra interdicţiuneĭ dreptuluĭ de apărare.**

Avocatul Labori, răspunzînd generaluluĭ Pellieux, face o declaraţie patriotică.

Preşedintele angajează pe avocatul apărariĭ să termine.

Avocatul Labori: **Dacă va trebui, dezbaterile vor ţine şease lunĭ, pînă s'o face lumină.**

Curtea respinge concluziunile apărariĭ.

După cererea avocatuluĭ Labori se trimite să se caute colonelul Picquart.

Depoziţia d-luĭ Scheurer-Kestner

D. Scheurer-Kestner relevează oarecari neexactităţĭ în depoziţia d-luĭ Teyssonnière. — Martorul contestează că ar fi vorbit d-luĭ Teyssonnière de maiorul Esterhazy, pentru că în momentul întrevederei lor nu cunoştea numele luĭ Esterhazy.

Avocatul Labori reproşează d-luĭ Teyssonnière că a scris de dimineaţă un articol d-luĭ Trarieux, faţă de care el profesa o recunoştinţă eternă.

D. Teyssonnière, interogat, răspunde că nicĭ d. Trarieux nicĭ d. Scheurer-Kestner nu i-aŭ cerut în nicĭ un fel să-şĭ modifice raportul săŭ.

D. Trarieux protestează în contra articoluluĭ d-luĭ Teyssonnière care l'a acuzat de minciunĭ.

D. Trarieux insinuează că s'aŭ comis oare-carĭ indiscreţiunĭ de Statul-major în complicitate cu d. Teyssonnièrre pentru a paraliza acţiunea colonelului Picquart. Audienţa se suspendă.

5 Februarie, orele 10 dimineaţa.

Paris, 4 Februarie. — Audienţa este reluată. Generalul de Pellieux se prezintă din noŭ.

Intre martorĭ

Avocatul Labori declară că apărarea nu a recuzat pe experţiĭ-juraţĭ, ci pe aceia carĭ refuză de a vorbi.

Avocatul Labori *impută generaluluĭ Pellieux că a zis juraţilor că vom avea în curînd războiŭ. Avocatul adaogă: nu credem că vom avea războiŭ şi apoĭ cu asemenea soldaţĭ nu mĭ e frică de el* (aplause). *Dar dacă oare-carĭ ofiţerĭ sunt demnĭ de a conduce acolo pe soldaţiĭ noştri...* (Generalul de Pellieux întrerupe.)

Generalul de Pellieux răspunde că facsimilul care seamnă maĭ mult borderoului este acela publicat de ziarul «le Matin».

D. Meyer (care a depus erĭ) *ripostează, în mijlocul unor protestaţiunĭ viĭ ale auditoruluĭ că experţiĭ-juraţĭ nu fac maĭ mult de cît ceĭ-l'alţĭ. Cere generaluluĭ de Pellieux să-ĭ aducă fotografia negativă a originaluluĭ borderoului. El va face expertiza sa în deplină lealitate şi conştiinţă.*

Generalul de Pellieux răspunde că *este cu neputinţă, de oare-ce s'a pronunţat şedinţa secretă.*

Avocatul Labori insistă. *Dacă toată lumea ar voi-o, ne am înţelege repede şi am eşi de aci cu toţĭ într'o îmbrăţişare, fie-care văzînd că n'a fost nimic în afacere.* (Exclamaţiunĭ).

Generalul de Pellieux *refuză să discute expertizele caligrafice, declarîndu-se necompetent.* Poate să zică numaĭ că experţiĭ *aŭ afirmat în faţa consiliuluĭ de răsboiŭ că borderoul nu este al maioruluĭ Esterhazy.*

D. Conard, expert în procesul maioruluĭ Esterhazy, replică d luĭ Meyer.

Avocatul Labori întreabă dacă borderoul original seamănă cu fac-similul din ziarul *Le Matin*.

D. Conard răspunde: de loc. (Sgomot).

Avocatul Labori se plînge *că nu vrea să se comunice borderoul original şi întreabă dacă borderoul pe care aŭ lucrat experţiĭ în 1894 şi 1897 este acelaş? D. Conard răspunde afirmativ.*

Ce zice d. Moriand

D. Moriand, profesor la Universitatea din Geneva, *afirmă că scrisul borderoluluĭ este acela al maioruluĭ Esterhazy*

D. Moriand vrea să facă o demonstraţie pe o placă neagră, dar preşedintele se **opune.**

D. Moriand intră atuncĭ în dezvoltărĭ lungĭ asupra moduluĭ de a forma caracterele. D. Moriand continuă demonstraţia sa orală în mijlocul dovezilor de nerăbdare ale auditoruluĭ.

Demonstraţia d luĭ Moriand, foarte documentată, *este plină de o serie de argumente de natură a dovedi că maiorul Esterhazy este autorul borderoului.*

D. Moriand conchide zicînd că nu ştie dacă originalul borderoluluĭ există, dar că fac-similul din ziarul *Le Matin* este *suficient pentru a atesta că numaĭ maiorul Esterhazy a putut scri borderoul.*

Ridicarea şedinţeĭ

Audienţa se ridică fără incident.

La eşirea din palatul de justiţie nu se aude nicĭ un strigăt.

La trecerea ofiţerilor, piaţa Dauphine este aproape goală.

La trecerea trăsureĭ d-luĭ Zola pe lîngă Pont-Neuf, se aude cîte-va fluerăturĭ.

ECOURĬ

— Duminică s'a celebrat, în biserica Sf. Vinerĭ din Capitală, căsătoria d-luĭ Mihail Ionescu, din Constanţa, cu d-şoara Elena Tudoran, fiica cunoscutuluĭ comerciant Vasile Tudoran.

Nunĭ aŭ fost d. şi d-na G. A. Lăzăreanu, tipograf. Biserica era plină de amiciĭ nouilor căsătoriţĭ cît şi aĭ nunilor.

www.dacoromanica.ro

Foiţa noastră

Sfîrşindu-se romanul **Suflete Curate,** *vom începe să publicăm în foiţa noastră ultima scriere a marelui scriitor danez* Iacobsen.

Intre viaţă şi vis

este titlul acestei scrieri de o frumuseţe rară şi care este tot de odată unul din cele mai bune romane ale lui Iacobsen. *Romanul*

Intre viaţă şi vis

ne scuteşte de ori-ce elogii pe cari am voi să i le aducem, căci el poartă în fruntea lui numele unuia dintre cei mai mari prozatori ai lumei moderne.

Intre viaţă şi vis

Este un roman plin de cea mai adîncă senzaţionalitate; şi pe măsură ci 'l citeşti, cu sufletul plin de emoţiune, aci dulce aci zguduitoare, cazi totuşi într'o reverie legănătoare, într'o stare de visare, care 'ţi ridică sufletul mai pre sus de toate mizeriile acestei lumi.

Cei cari vor voi să 'şi procure zilnic cîte-va clipe de plăcere curată, înnaltă, într'un cuvînt, artistică, să citească romanul

Intre viaţă şi vis

pe care vom începe de Vineri să 'l dăm în foiletonul nostru.

Cronica Judiciară

Covoarele de la Casa de Depuneri. Păţania unui tapiţer.

Era ziua de 8 Iunie trecut. D-nul Jean Traupman, de profesie tapiţer, fusese însărcinat cu decorarea chioşcului în care era să stea M. Sa Regele şi Regina împreună cu autorităţile, cu ocazia punerii pietrei fundamentale a noului palat al Caseĭ de Depuneri. Spre acest scop, d. Traupman închiriase un număr de 25 de covoare de la Jaburov. Se ştie că în timpul ceremoniei ploaie ţeapăn şi cei cu fracurile negre se făcuseră leoarcă.

Dar cel care rîjia mai mult de această ploaie intempestivă era d. Traupman, care era responsabil de buna stare a covoarelor. Abia autorităţile se depărtează de locul unde se oferea şampania, şi d. Traupman se şi grăbeşte cu ajutorul lucrătorilor săĭ să la două din cele mai mari covóre şi să le atîrne într'o pimniţă pe nişte bîrne. Dar graba strică treaba, şi d. Traupman grăbindu-se, a păţit-o. Covoarele aŭ dispărut din pimniţă.

Cum?

Aci intervine iar o imprudenţă a d-luĭ Traupman. In timp cînd se oferea şampania musafirilor carĭ aŭ asistat la inaugurarea palatuluĭ, d. Traupman a ţinut să dea lucrătorilor un banchet la o cîrciumă de alăturĭ. In lipsa lucrătorilor, d. Traupman a atras atenţiunea comandantuluĭ gardiştilor asupra covoarelor. Paza a fost aşa de bine făcută de poliţie, în cît după 20 de minute, la întoarcerea d-luĭ Traupman şi a lucrătorilor săĭ, covoarele puse la adăpost nu maĭ eraŭ.

Ziarele aŭ vorbit la timp de misterul dispariţieĭ covoarelor.

S'a acuzat persoane străine şi însuşĭ d. Traupman.

Afacerea s'a elucidat ierĭ înaintea secţieĭ a 3-a a tribunaluluĭ Ilfov.

Inculpaţĭ sunt Ion Dulgherul şi Grigore Ion, lucrătorĭ de la palatul caseĭ de depunerĭ, şi un grec, C. Teologlu, dat ca tăinuitor.

D. Traupman e ascultat ca informator.

I. Cum s'a întîmplat faptul?

R. Cînd am văzut lipsa covoarelor, m'am dus la secţie să reclam.

I. Şi ce a făcut comisarul?

R. Mi-a spus: «tu eştĭ hoţul, în numele legiĭ eştĭ arestat» (rîsete).

I. Şi pe urmă?

R. D. prefect mi-a dat apoĭ drumul şi am început să caut pe hoţ.

I. Şi i-aĭ găsit?

R. — Da, cu ajutorul unuĭ anume Andreĭ Lambru.

Inculpatul Dulgherul zice că Grigore Ion i-a dat covorul pe care l'a dus la un naş al luĭ din Dealul Spireĭ. Teologlu zice că tot Grigore Ion i-a dat, pe drum, un covor, pe care l'a depus la un bragagiŭ, dar nu ştia că e de furat. Grigore Ion nu răspunde la apelul nominal; el e dosit.

Tribunalul condamnă pe Grigore Ion la 6 luni şi o zi în hisoare, şi pe cei-l'alţĭ doui la cîte treĭ luni.

NUVELA

Un brigand

Tînărul meŭ prieten Jean, este un fanatic, un martir al modeĭ; luĭ îl trebue în tot-d'a-una hainele croite după ultima modă, şi ultima boală de modă.

Anul acesta Jean a voit să facă o cură de înălţimĭ. Aşa dar, noĭ plecarăm în luna Iunie în munţĭ.

Am zis: noĭ plecarăm, pentru că el a luat cu dînsul pe frumoasa contesă de R... pe care bărbatul săŭ o lăsase pentru că ea se amorezase de curăţitorul de zăpadă de pe strada ei!

Intr'o dimineaţă, lăsaĭ pe Jean şi pe contesă împreună şi mă înfundaĭ singur în munţĭ.

Rătăcind la întîmplare, o luaĭ pe un drum îngust pe marginea uneĭ ripe.

De odată auzĭ nişte paşĭ şi în acelaşĭ timp văzuĭ înaintînd spre mine o tînără şi frumoasă femeie blondă.

— Ah! exclamă ea făcînd o mişcare să se dea înapoĭ.

— Doamnă, răspunseĭ eŭ, nu vă temeţĭ de nimic!... Vom încerca să trecem şi unul şi altul fără a ne întoarce din drum... Poate vem fi nevoiţĭ să ne lipim unul de altul puţin...

— Oh! eŭ vreŭ treci întîĭ fără ca d-ta atingĭ mine.

Era o englezoaică, englezoaică imemorială, inevitabilă şi tradiţională pe care o întîlneştĭ în tot locul.

— Miss, răspunse-ĭ eŭ galant, voiŭ căuta ca abia să te ating, pentru că aşa doreştĭ. Dar o voiŭ face cu cea mai mare părere de răŭ că nu pot să mă lipesc de o aşa frumoasă formă.

— Oh!... răspunse ea cu o mutră nemulţumită şi dispreţuitoare, d-ta nu eştĭ... bandit... brigand... d-ta nu poţĭ procura mie emoţiune... oh! litle băiat... trece cum vreĭ.

O luaĭ încet de talie, ne învîrtirăm şi trecurăm fie-care de partea ce-l'ată.

Cu toate astea eram foarte vexat de dispreţul pe care ea mi-l arătase pentru că nu eram brigand şi făcuĭ planul să mă răzbun.

Tînăra englezoaică se duse la hotelul unde şedea şi unde trăsesem şi noĭ în acea dimineaţă.

A doua zi, în zorĭ, îmbrăcat cu nişte zdrenţe ce le împrumutasem de la un chelner sub pretext că sunt escentric, pîndiĭ să plece fica Albionuluĭ. Ea eşi şi eŭ o urmărĭ de departe zăbrlindu'mĭ părul şi barba şi spoindu-mĭ faţa cu nişte funingine pe care o luasem cu mine.

Trecînd prin nişte tufişurĭ, eşiĭ înaintea eĭ şi o aşteptaĭ la un loc pe unde trebuia absolut să treacă.

— Stăĭ! strigaĭ apărînd deodată în faţa eĭ.

— Oh! strigă ea speriată; ce vreĭ?

— Punga saŭ viaţa urlaĭ eŭ teribil.

— Oh! graţie sir bandit... sir brigand! zise ea căzînd în braţele mele aproape leşinată.

In două timpurĭ şi treĭ mişcărĭ mă răzbunaşĭ, de umilirea pe care 'mĭ-o făcuse Englitera...

După ce ea 'şĭ aranjă toaleta, scoase cu seriozitate din geanta sa un carnet cu scórţe roşiĭ pe care era tipărit cu litere de aur: *Impresiunĭ de călătorie*, şi începu să scrie.

K.

DIVERSE

DIN CAPITALĂ

Incercare de sinucidere.—A seară pe la orele 5 şi jumătate, femeia Maria Iordăchescu, domiciliată în Strada Brutus 6, fiica luĭ Ghiţă Iordăchescu din Copăceni, judeţul Ilfov, voind să se sinucidă, a absorbit o soluţie otrăvitoare, în cantitate ca de 100 grame.

Prinzindu-se în grabă de veste, nenorocita a fost transportată la spitalul Brîncoveneasa, unde se speră că va fi scăpată cu viaţă.

Pînă acum nu se cunosc cauzele carĭ aŭ determinat pe numita femee să încerce a-şĭ curma zilele.

Mumă denaturată.—O femee, prost îmbrăcată şi purtînd în braţe un copil de curînd născut, a intrat erĭ seară într'o cîrciumă din calea Griviţeĭ, în apropiere de gară. După ce a băut un pahar cu vin, femeia a eşit afară, încredinţînd copilul stăpînuluĭ prăvăliei, asigurîndu-l că merge pînă afară să vorbească uneĭ prietene a sa şi că nu vrea să ia copilul de teamă să nu răcească.

Incredinţîndu-se spusele femeieĭ, cîrciumarul a luat copilul şi aştepta întoarcerea eĭ. Aŭ trecut însă 3 ore de la aceasta şi femeia nu s'a maĭ întors. Ingrijat de beleaua unuĭ copil mic şi îndoioşat de plînsetele nenorocitei mici fiinţe, cîrciumarul a depus copilul la secţie istorisind comisaruluĭ întîmplarea.

Micul părăsit a fost transportat în căutarea spitaluluĭ Maternitatea, iar poliţia e după şi acum pe denaturata mamă.

DIN ŢARĂ

Arsă de gaz.—O dramă palpitantă s'a întîmplat zilele trecute în comuna Borduşani Ialomiţa.

Copila Costanda, în vîrstă de 12 anĭ, fiica locuitoruluĭ Dumitru Radu din acea comună, ducîndu-se la un cumnat al săŭ Ion Leibu şi negăsindu-l acasă, a voit să ajute la trebile caseĭ şi voind să aprindă focul, a turnat gaz peste lemne. Cînd a dat foc, gazul din vasul ce era în apropiere s'a aprins, a făcut explozie şi a ars pe nenorocita în mod oribil la faţă şi pe piept.

Cu toate îngrijirile ce i s'aŭ dat în grabă, copila a sucombat după o oră de suferinţe oribile.

DIN STREINATATE

Un pungaş politicos.—Un caz cu totul ciudat s'a întîmplat acum cît-va timp la Paris, d-neĭ Ferekide, soţia d-luĭ ministru de interne.

Intr'una din zile, întorcîndu-se acasă de la o preumblare pe care o făcuse în oraş, d-na Ferechide, observă, spre marea sa desolare, că-ĭ lipseşte din buzunar portofoliul în care avea 900 de leĭ. Nu maĭ încăpea nicĭ o îndoială, un pungaş dibaciŭ îl şterse-se punga din buzunar, pe bulevardele Parisuluĭ.

Reclamaţiunea făcută la postul de poliţie şi toate cercetările rămăseseră fără rezultat. Păgubaşa se resemnase deja şi începuse să uite supărătoarea întîmplare.

Mare îl fu surprisa însă cînd după o săptămîna do la aceasta, d-na Ferechide primeşte un mandat poştal în valoare de 300 leĭ, însoţit de o scrisoare prin care pungaşul anonim, cerea scuze d-ne de modul puţin corect prin care se împrumutase cu suma de 900 de leĭ, îĭ trimetea 300 leĭ din datorie, promiţîndu-ĭ şi restul pentru o dată maĭ întîrziată.

De sigur că d-na Ferechide nu maĭ aşteaptă restul promis, totuşĭ procedarea pungaşuluĭ a uimit-o.

Depeşile de azĭ

Serviciul «Agenţieĭ Romîne»

Odesa, 4 Februarie. — *Doeskij Listok* anunţă că batalionul întîiŭ al regimentuluĭ al 14-lea de vînătorĭ, *făcînd parte din detaşamentul de ocupare în Creta, se va întoarce la Odesa în luna Martie.*

Roma, 4 Februarie. — *Camera deputaţilor.* Răspunzînd la o chestiune a d-luĭ Santini, asupra atitudineĭ guvernuluĭ în presenţa gravelor evenimente ce se petrec în Extremul-Orient, d. Baini zice că pare tot maĭ probabil că evenimentele vor rămîne pe terenul competiţiunilor comerciale, îndepărtînd ast-fel primejdiile unor complicaţiunĭ internaţionale. Guvernul a asigurat protejarea naţionalilor săĭ; el va îngriji de asemenea şi de dezvoltarea raporturilor economice.

New-York, 4 Februarie.— Cuirasatul de escadră american «Maine», pe drum spre Cuba, a ars în urma uneĭ exploziĭ şi s'a scufundat. 236 de oamenĭ şi doui ofiţerĭ aŭ perit.

Londra, 4 Februarie.—O depeşă din Hatfield anunţă că pe cînd marchizul de Salisbury şi fiul săŭ se întorceaŭ aseară acasă de la o plimbare în trăsură, *aceasta a fost sfărîmată de poarta de fer a palatuluĭ, aruncată cu violenţă de un vînt foarte puternic. Marchizul de Salisbury şi fiul săŭ sunt sănătoşĭ.*

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAŢILOR

Şedinţa de la 4 Februarie

(Urmare)

Oratorul se rosteşte pentru salariarea pe ore, spunînd că sistemul acesta e foarte echitabil, odată ce proiectul, contrar afirmăreĭ d-luĭ G. Dem. Theodorescu, prevede că ministrul nu poate scădea saŭ urca numărul de ore al profesorilor după bunul săŭ plac.

D-sa atinge chestiunea judecăreĭ profesorilor şi crede că o discuţie publică ar fi nefolositoare. cum de asemenea nefolositorĭ sunt în aceste împrejurărĭ şi avocaţiĭ; avocat să fie însuşĭ împricinatul, căcĭ e inadmisibil ca un profesor să nu se poată apăra singur în contra uneĭ învinuirĭ ce i s'ar aduce.

D. Bianu abordează în urmă chestiunea suprimăreĭ bacalaureatuluĭ. După ce vorbeşte despre cele ce se petrec cu ocaziunea trecereĭ unuĭ ast fel de examen, spune că nu poate de cît să laude dispoziţiunea din proiect prin care se suprimă bacalaureatul.

Sistemul propus de d. Take Ionescu de a se aduce somităţĭ din streinătate carĭ să ţină cursurĭ universitare, i se pare oratoruluĭ o ideie greşită. Cel mult, — zice d. Bianu,—aceasta ar folosi pentru facultăţile de medicină.

Oratorul termină rugînd pe deputaţĭ să voteze proiectul.

La orele 3 şi 40 m., şedinţa se suspendă.

***

La orele 3 şi 50 m. şedinţa se redeschide şi se acordă cuvîntul d-luĭ Barbu Ştefănescu-Delavrancea.

D. *Delavrancea* începe prin a spune că sub legea de la 1864 s'a dezvoltat întreaga generaţie de astă-zĭ, şi că o înmormîntare cu iuţeala fulgeruluĭ a eĭ, este imposibilă.

Poate că tocmaĭ acest fapt a motivat o discuţiune atît de întinsă asupra proiectuluĭ d-luĭ Haret.

D-sa spune că d. Poni a venit acum un an cu un proiect de lege pentru reformarea învăţămîntuluĭ secundar şi superior. Anul acesta, un alt ministru liberal vine cu un noŭ proiect de reformă a învăţămîntuluĭ. Ce să fie, se întreabă oratorul, acest belşug de proiecte pentru reorganizarea învăţămîntuluĭ? Şi apoĭ, ar fi oare ciudat dacă partidul liberal, care acum un an s'ar fi grăbit să voteze proiectul d-luĭ Poni, să voteze acum un proiect de învăţămînt diametral opus?... (Mişcare).

Trecînd la organizaţia învăţămîntuluĭ, spune că preferă gimnaziile propuse de d. Haret acelora pe carĭ le propunea proiectul fostuluĭ ministru de instrucţie conservator, d. Take Ionescu.

Oratorul se rosteşte pentru studiul limbilor clasice, carĭ reprezintă idealul, pe cînd ştiinţele pozitive reprezintă utilitarismul.

Şi nu cred că e bine, zice oratorul, să sacrificăm cu atîta uşurinţă idealul în folosul utilitarismuluĭ. Suntem o naţiune care, de şi tînără, iubim utilitarismul maĭ mult ca orĭ-care societate veche şi avem toate calităţile rele ale uneĭ ast-fel de societăţĭ. (Aplauze).

Revenind la proiectul de lege asupra învăţămîntuluĭ, spunea că s'ar dobîndi rezultate maĭ frumoasa reformîndu-se programele, iar nu legea.

La orele 5 şi 45, şedinţa se ridică, rămînînd ca d. Delavrancea să-şĭ continue cuvîntarea în şedinţa viitoare.

Şedinţa de la 5 Februarie

Sedinţa se deschide la orele 2 5.

Presidează d. Giani, preşedinte.

Pe banca ministerială, d-niĭ Sp. Haret, şi G. Paladi.

Prezenţĭ 105 deputaţĭ.

D. *Em. Porumbaru* adresează d-luĭ preşedinte al consiliuluĭ, următoarea interpelare:

1. Intreb pe d. preşedinte al consiliuluĭ dacă este adevărat că proiectul de lege pentru înfiinţarea Caseĭ Rurale, votat de Adunarea deputaţilor şi supus prin Mesagiŭ regal dezbaterilor Senatuluĭ, a fost înlocuit de guvern printr'un noŭ proiect de lege care nu a fost discutat de Cameră şi care s'a supus totuşĭ Senatuluĭ ca un proiect deja votat de Cameră.

2. Rog pe d. preşedinte al consiliuluĭ să răspundă dacă consideră acest proiect de lege ca un proiect noŭ, supus pentru prima oară deliberaţiunilor Senatuluĭ, şi în acest caz cum l-a putut trimite în discuţia Senatuluĭ fără un Mesaj regal, în contra dispoziţiunilor art. 33 din Constituţiune, saŭ dacă-l consideră ca un proiect deja votat de Cameră, şi în acest caz cum l-a putut modifica în alt mod de cît pe cale de amendament, fie în sînul secţiunilor fie în discuţiunea publică.

3. Rog, în fine, pe d. preşedinte al consiliuluĭ să declare dacă nu consideră acest mod de procedare, în caz cînd ar fi exact, ca o atingere adusă uneia din cele maĭ înalte prerogative constituţionale ale Coroaneĭ, care este unul din ceĭ treĭ factorĭ aĭ putereĭ Legiuitoare.

***

Se intră în ordinea zileĭ: *continuarea discuţiuneĭ asupra proiectuluĭ de lege al instrucţiuneĭ.*

D. Barbu Ştefănescu-Delavrancea are cuvîntul pentru a-şĭ urma cuvîntarea începută în şedinţa precedentă.

SENATUL

Şedinţa de la 4 Februarie

(Urmare)

D. *Valerian Ursianu* cere de asemenea să se retragă proiectul adus în aşa mod neregulat.

D. *Stolojan*, ministru al domeniilor, declară că proiectul pentru care se discută, nu este un proiect noŭ, este acelaşĭ care a fost discutat în sesiunea trecută la Cameră. D-sa a modificat numaĭ pe icĭ pe colea unele articole din proiect. Am semnat acest proiect, adaogă ministrul domeniilor, pentru ca să n'aibă aerul că este anonim.

D. *Colonel Budişteanu:* Tot chiţibuşurĭ.

D. *Costescu-Comăneanu* spune că anul trecut Senatul a discutat în secţiĭ un proiect de lege asupra Caseĭ rurale. Anul acesta, guvernul a trimis *un alt* proiect în discuţia secţiilor.

D. *P. Grădişteanu:* Nu guvernul, ci biroul a trimes în secţiĭ acest noŭ proiect.

D. Costescu Comăneanu. Eŭ nu pot fi pus în secretul zeilor. Am în faţă proiectul de lege semnat de d. Stolojan cu toate titlurile departamentuluĭ pe care îl ocupă. In Constituţie se spune că puterea legiuitoare este dată Regeluĭ şi Parlamentuluĭ. Prin aceasta se aduce o ştirbire prerogativeĭ Coroaneĭ. Procedarea aceasta este ilegală.

Discuţia se închide.

Incidentul se închide şi Senatul aprobă, considerînd ca legală trimeterea proiectuluĭ de lege în cestiune.

Se intră în ordinea zileĭ.

D. N. Crătunescu, raportor, dă citire raportuluĭ comitetuluĭ, delegaţilor asupra proiectuluĭ de lege al sindicatelor agricole.

La discuţia generală,

D. *Vergati* spune că acest proiect de lege nu aduce nicĭ o îmbunătăţire soarteĭ miculuĭ proprietar, miculuĭ cultivator, plugaruluĭ. Şi după cum nu se depune nicĭ un capital pentru ajutorarea sindicatelor, d-sa nu vede reuşita şi folosinţa acesteĭ legĭ.

D. *An. Stolojan* apără proiectul de lege, arătînd avantagiile pe carĭ le vor avea cultivatorĭĭ prin înfiinţarea sindicatelor agricole.

D. *Valerian Ursianu* spune că acest proiect de lege va rămîne o literă moartă şi nu va putea da foloasele arătate prin raport din cauză că poporul nostru, n'are nicĭ spiritul de asociaţiune, de iniţiativă şi nicĭ cultura necesară care se cere pentru a trage foloasele sindicatelor agricole.

D. *I. F. Robescu* vorbeşte pentru proiectul de lege, spunînd că pe lîngă celel'alte avantagiĭ pe carĭ le presintă sindicatele agricole, este şi acela de a contribui în mare parte la ridicarea nivelului cultural în populaţiunea noastră rurală.

D. *D. Sturdza,* susţinînd proiectul, spune că e nevoie de o lege care să unească pe cultivatorĭ la un loc pentru a se consfătui asupra moduluĭ maĭ raţional al culturei pămîntuluĭ. D-sa roagă Senatul să voteze proiectul.

Discuţia se închide.

Proiectul de lege este luat în considerare.

Şedinţa se ridică la orele 5 şi 20.

Şedinţa de la 5 Februarie

Sedinţa se deschide la orele 2 30 sub preşedinţa d-luĭ N. Gane.

Prezenţĭ 85 d-niĭ senatorĭ.

Pe banca ministerială d-niĭ Ferechide şi An. Stolojan.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. dr. I. Butărescu îşi dă demisiunea din senator, ales al colegiuluĭ I de Brăila.

Senatul respinge demisiunea.

In urma cerereĭ ministeruluĭ cultelor, Senatul alege o delegaţiune care să asiste la înmormîntarea P. S. Sale Episcopul de Rîmnic care va avea loc între 15—20 luna curentă, la T. Jiŭ.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Guvernul n'a răspuns încă la somaţiunile noastre de a ne dovedi *prin cifre* inexactităţile din broşura asupra legeĭ patentelor.

Somăm din noŭ pe d. G. Cantacuzino, aşa de grăbit în a da comunicate vagĭ prin *Monitorul Oficial*, să ne spue clar şi lămurit, unde am greşit, în cifrele din proiectul săŭ asupra legeĭ patentelor?

Vom menţine somaţiunea noastră pînă vom căpăta un răspuns. Alt-fel considerăm comunicatul de erĭ din *Monitor*, **drept un expedient menit să înşele pe contribuabilĭ.**

In urma demisiuneĭ d-luĭ senator Iiie Ciolac, liberalĭĭ din Botoşani vor alege preşedinte al clubuluĭ liberal din localitate, drept demonstraţie în contra guvernuluĭ, pe d. Ion Arapu, fost prefect, care s'a declarat de partisan al grupăriĭ drapeliste.

Prin cercurile militare se vorbeşte că d. general Barozzi se va retrage pe ziua de 1 Aprilie din serviciul activ.

Monitorul *de azĭ publică legea d-luĭ Gogu Cantacuzino prin care s'a înfiinţat noul impozit asupra zaharuluĭ.*

Astă-seară va avea loc recepţiune la d. Dimitrie Sturdza.

Aŭ fost invitate peste 200 de persoane din care cea maĭ mare parte, membri aĭ Parlamentuluĭ.

Curierul Conservator **din Galaţĭ anunţă că patentariĭ de toate clasele din localitate aŭ început să semneze o petiţiune prin care cer preşedinţilor Corpurilor Legiuitoare să intervină pe lîngă guvern a nu se aduce în discuţiune un proect de lege care ar ruina comerţul prin asemenea dărĭ grele.**

Serviciul lucrărilor noui de pe lîngă direcţia căilor ferate, a trimis la Brunswig, doui inginerĭ, pe d-niĭ Venert şi I. Vardala, spre a studia planurile de silosurĭ, ce se vor construi la Constanţa.

Maĭ mulţĭ patentarĭ, din oraşul Brăila, s'aŭ întrunit erĭ spre a interveni pe lîngă Camera de comerţ din oraşul lor, ca să protesteze în contra legeĭ patentelor a d-luĭ Gogu Cantacuzino.

Preşedintele Camereĭ, care este un colectivist sadea, n'a voit a da nicĭ un răspuns cerereĭ ce i s'a făcut.

Erĭ s'a ţinut la ministerul lucrărilor publice licitaţiunea pentru darea în întreprindere a lucrăreĭ tablierelor metalice şi a plăcilor pe liniile Galaţĭ-Bîrlad şi Olt-Drăgăşanĭ.

După deviz, aceste lucrărĭ trec peste suma de 3 milioane.

S'aŭ prezintat la licitaţie 6 case marĭ din streinătate Oferta cea maĭ avantagioasă a fost a caseĭ: *Compania Nazionale di Sevigliano*, din Italia.

***

La acelaşĭ minister se va ţine mîine licitaţiune pentru lucrările de rectificare a Siretuluĭ.

Ministrul de războiŭ decizînd ca regimentul 4 de roşiorĭ de sub comanda A. S. Principele Ferdinand să nu maĭ schimbe garnizoana din Capitală, a numit o comisiune ca să studieze construirea uneĭ cazărmĭ colective a regimentelor de cavalerie din Capitală pe platoul de la Cotroceni.

D-niĭ generalĭ Beller şi Salmen, comandanţiĭ brigadelor de cavalerie din Galaţĭ şi Bîrlad, aŭ fost chemaţĭ în Capitală ca să studieze, împreună cu ministrul de războiŭ, cestiunea reorganizăreĭ cavalerieĭ.

Un argument pe cît de sugestiv, pe atît şi de colectivist.

La consfătuirea guvernamentalilor gălăţenĭ, adunaţĭ pentru a fixa candidatura la scaunul vacant de senator, d. Cavalioti, senator, şi-a terminat discursul săŭ, ast-fel:

«*Şi eŭ am ciolan şi Plesnilă are ciolan, să dăm şi luĭ Pavel Macri un ciolan.*»

Prin urmare e vorba numaĭ de ciolan. Bine se zugrăvesc colectiviştiĭ între eĭ.

Colegiul I electoral pentru senatorĭ din judeţul Covurluĭ este convocat a se întruni, pentru ziua de 8 Martie viitor, spre a împlini vacanţa declarată în urma încetăreĭ din viaţă a d-luĭ M. Bonachi.

ULTIMA ORA

D. senator Valerian Ursianu a interpelat azĭ guvernul asupra cauzelor întîrziereĭ aduse de guvernul otoman de a ratifica tratatul de comerţ romîno-turc.

SPECTACOLE

Sala Lidertafel. — Duminică, 8 Februarie 1898, orele 2 p. m. al *3-lea Concert* de muzica de Camera, dat de d-niĭ C. Flesch, violina I-a, G. A. Dinicu violina II-a, E. Leobel viola, D. Dinicu violoncel, cu bine voitorul concurs al d-luĭ Th. Fuchs.

Astă-seară Joĭ 5 Februarie, în circul Langer se va da pentru prima oară «Pantomina bufă» bal mascat saŭ *scene la intrările în bal mascat.* Această pantomină promite a fi foarte interesantă.

Avis Important

SOCIETATEA FRANCEZA

A

CASINULUI REGAL din Slănic (Bacăŭ)

are onoare de a informa pe onorabilul public, că se va însărcina de a stabili de la IUNIE PANA LA 15 SEPTEMBRIE

ABONAMENTE DE VILEGIATURĂ

care vor coprinde: LOCUINŢA, HRANA, PARCURSUL ÎN TRĂSURĂ la dus şi înfors de la Tirgu-Ocna la Slanic, DISTRACŢIUNĬ LA CASINO, într'un cuvînt ea va da abonaţilor săĭ mijlocul de a trăi bine, ştiind de maĭ 'nainte suma ce vor avea de cheltuit, evitîndu-le inconvenientele instalaţiuneĭ.

Preţurĭ reduse pe timpul lunelor Iunie şi Septembrie

Pentru informaţiunĭ a se adresa la biroul SOCIETĂŢEĬ FRANCEZE Bucurescĭ, Strada Fintineĭ No. 45.

www.dacoromanica.ro

FOIŢA ZIARULUI «EPOCA» 3

FRANÇOIS COPEE

SPRE BINE

Doamna aceasta locuieşte tocmaĭ la cîţĭ-va paşĭ de otel, într'o străduţă la fel cu un torent uscat, o casă strîmtă şi sălbatică avînd aproape aerul uneĭ închisorĭ, cu «miradores» grilate ca la Sevila saŭ la Toledo.

Felix trage lanţul de fer cu totul ruginit care atîrnă lîngă poartă,—o poartă joasă şi rotundă, ferecată şi cu cuie groase, una din acele porţĭ carĭ nu par făcute spre a se deschide,—şi iat-o crăpîndu-se, după o destul de lungă aşteptare, ca să-ĭ arate faţa zbîrcită şi bonetul călugăresc al uneĭ bătrîne servitoare cu ochĭ de mort.

— D-na Contesă şi fiică-sa sunt la biserică.

— Eŭ staŭ aicĭ numaĭ o zi... O să am noroc să întîlnesc aceste doamne, ceva maĭ tîrziŭ?

— Nu ştiŭ ce să vă spun.

Primirea nu-ĭ tocmaĭ caldă. Félix n'avu ca să facă alt de cît să lase servitoareĭ cartea sa de vizită şi scrisoarea doctoruluĭ.

— Zăŭ, se gîndi el depărtîndu-se, dacă judec lugubra aparenţă a acesteĭ locuinţe şi după capul servitoareĭ, care seamănă cu o veche maşină de rugăciunĭ pentru sufletele morţilor, maĭ bine de cît aşa vreaŭ să văz faţa pădurilor... La ce s'o fi gîndit bietul doctor îndreptîndu-mă la cucerniciĭ aceştia?

De alt-fel, două-zecĭ de paşi maĭ departe, impresia sa supărăcioasă s'a risipt; căcĭ, capătul străzeĭ, fără de veste dă de o mică răspîntie plină de zgomot şi de soare. Acolo, dinaintea porţiĭ uneĭ biserici, sculptată de sus şi pînă jos, e o drăguţă de piaţă pe care o îmbălsămează lămîia şi trandafirul.

Un colţ de Spanie, în adevăr, în care vibrează sonorul dialect catalan. Artistul parisian, care călătoreşte pentru întîia oară în viaţa sa, rămîne înmărmurit în faţa acesteĭ priveliştĭ pitoreştĭ şi nouĭ. Ah! frumoasele grămezĭ de portocale, pătlăgele şi ardeĭ.

Tînăra negustoreasă de la care cumpără o legătură de garoafe are ochiĭ negri aĭ marchizeĭ de Amaëgui, şi acest muntean cu brîu roşu care-şĭ fumează ţigarea, rezemat de asinul săŭ împodobit cu clopoţeĭ şi pampoane, e frumos ca un contrabandist de pe vremurile romantice. Noroc să dea D-zeŭ! Iacă lumină, culoare şi bucurie! Îmbătat, fermecat, Félix Travel întîrzie să umble haĭ-huĭ prin această gloată zgomotoasă; se plimbă maĭ mult de o oră încet, în blînda căldură a soareluĭ care îĭ săgetează spatele şi mijlocul. Tot se maĭ simte slab, e adevărat, dar nicĭ o dată n'a avut maĭ mult gust de viaţă. E miază-zi, în toată puterea eĭ! Dar e o minune, o înviere! Dar merge spre bine, tot spre maĭ bine! Ce fericire!

Cu toate acestea, a petrecut noaptea în vagon, îĭ e somn, şi cînd se întoarce la otel ca să se trîntească pentru un ceas saŭ două în pat, băiatul i-aduce o scrisoare care venea de la d-na de Pujade.

Ea roagă pe Felix Travel să vie să ia masa la dînsa, chiar în acea seară, fără ceremonie; o să fie măgulită, zicea ea, să cunoască pe autorul *Serenadeĭ* şi pe acela al *Nopţeĭ cu Stele*, şi fericită de a vorbi de doctorul Demain, căruia îĭ datoreşte viaţa, etc, etc. Toate acestea spuse în cîte-va rîndurĭ curtenitoare, puţin cam secĭ, pe o hîrtie de scrisoare împodobită cu o coroană contală.

Felix îşĭ aduse aminte atuncĭ de casa cu fata neospitalieră şi de ceea ce i-a zis doctorul asupra extremeĭ cucernicieĭ a d-neĭ de Pujade; şi fu apucat de o sfiiciune ciudată. Celebru de erĭ, nu se dusese încă în lume. Pînă acum a trăit ca un sărac ce se afla, lîngă popor, nu văzuse nicĭ o dată de aproape o doamnă nobilă, «o devotă».

Şi cu toate acestea cu neputinţă să refuze fără nepoliteţe.

O, ar fi lăsat el la o parte d'a binele recomandaţia doctoruluĭ! In ce viespar l'o fi băgat vechiul săŭ prieten.

Ast-fel că cu o secretă emoţie înainte de ora convenită, muzicantul, după ce şi a făcut toaleta, se prezintă din noŭ înaintea caseĭ posomorîte. Dar de data aceasta bătrîna servitoare deschide poarta fără pregetare, şi, după ce a introdus pe tînăr în «salonul de companie» cum se zice la Perpignan, se retrage anunţînd că are să înştiinţeze pe d-na contesă.

Cu toate luminările şi cu tot focul, e frig în acest salon, frigul special odăilor de obiceĭ ne locuite.

Greoaiele mobile de tapiţerie, drepte şi ţepene ca nişte mobile de biserică, sunt rînduite cu o desolantă simetrie, şi goliciunea lemnăriilor albe se împodobeşte cu o singură gravură, magnific încadrată, portretul papeĭ Piu IX sfinţită de iscălitura sa autografă. Nicĭ un obiect măcar de intimitate saŭ de amintire; nimic femenin.

Felix se gîndeşte că dacă exteriorul locuinţeĭ i s'a părut mohorît, interiorul e pe faţă ostil. Cele două lămpĭ marĭ pe cămin, luminările candelambruluĭ cu cristale de sticlă, lemnele aprinse în vatră par'că 'şĭ zic: «Cine e acest nepoftit, pentru care am fost aprinse? Şi iată că bietul băiat tremură şi că nesiguranţa i se îndoeşte.

De o dată, o uşe se deschide. E contesa, urmată de fiică-sa.

Lungă, galbenă, uscată, în veşnic doliŭ, cu o întorsătură de păr negru nemilos, d-na de Pujade a fost poate o brună elegantă, pe timpul cînd pufuşorul care 'ĭ umbreşte buza de sus nu se hotărîse să devie adevărate mustăţĭ.

Ele adăogaŭ încă la severitatea întregeĭ sale persoane, a mîinelor sale, a zîmbetuluĭ săŭ maĭ jos de zero. Felix ar fi fost încremenit de această apariţiune dacă nu băga de seamă numaĭ de cît — are două-zecĭ şi şease, să nu uităm — că tînăra fată intrată în salon după contesă, era foarte drăguţă cu tot aerul săŭ cam stîngaciŭ şi cu rochia sa răŭ croită.

— Fiica mea Terezina, a zis d-na de Pujade şi răspunzînd tot-de-o-dată cît a putut maĭ bine la complimentele cîntărite pe care contesa i le adresă asupra recentelor sale succese, Felix tot foarte sfios şi aşezat pe marginea scauneluĭ admira pe furiş pe această Terezină, a căreĭ faţă fragedă şi aĭ căreĭ ochĭ negri frumoşĭ, plecaţĭ cu modestie, îĭ aminteaŭ pe fecioarele luĭ Murillo pe carĭ le văzuse la Luvru, acele fecioare atît de încîntătoare, atît de omeneştĭ, cu nimic ideal şi în care e puţin aer de madonă şi mult de fetişcană madrilenă.

— Care va să zică plecĭ mîine de dimineaţă la Amélie? întrebă contesa pe călător.

— Da, d-nă, doctorul Demain m'asigură că am nevoe de un repaus absolut.

— Ne pare răŭ că nu te putem avea maĭ mult, d-le dar dv. aveţĭ dreptate. Perpignan nu e un loc bun pentru convalescenţĭ, şi vîntul de nord este foarte primejdios aci.

In acel moment se auzi clopoţelul sunînd.

(Va urma)

Serviciŭ de Bidoane şi Lăzĭ la domiciliŭ

PETROL

Adresa: Golesci, 12

AVIS

In urma groazniceĭ catastrofe din strada Jean Goujon, în Paris, unde sute de persoane, din familiile cele maĭ marĭ din Franţa, aŭ găsit o moarte crudă, nu putem îndestul îndemna pe onor. public ca să se asigure contra accidentelor corporale. Aceste asigurărĭ carĭ se fac de societatea noastră «PATRIA» oferă avantagiul că, în schimbul unuĭ premiŭ minim se asigură un capital însemnat.

Aşa de exemplu: un advocat, un particular, ar avea de plătit leĭ 67.50 anual, pentru a fi asigurat cu leĭ 50.000.

SOBE

MEIDINGER, PARIGINA, COMETUL, VULCAN (belgiane)
PENTRU
INCĂLZIRE CU COKS, CĂRBUNĬ DE PIATRĂ SI LEMNE

Maşinĭ de Bucate

MOBILE DE FIER

Instalaţiunĭ de Incălzirĭ Centrale

Fabrica COMETUL

Adolf Salomon

DEPOSIT: Strada Doamneĭ, 14.

DEPOSITE IN PROVINCIE:

Iaşĭ, *la d-nul* Jacques Davidovici, *str. Lăpuşneanu*, 37.
Craiova, *la d.* Petrache Andreescu & Fiĭ, *str. Lipscanĭ.*

ALBERT ENGEL S^SOR^

Casă fondată în anul 1850
Strada CAROL I, No. 37. — Bucureştĭ
Este tot-d'a-una bine asortat cu următoarele mărfurĭ recunoscute de calitate bună:
Lămpĭ pentru atîrnat, pentru masă şi pentru perete din toate sistemele.
Arangiamente COMPLECTE p. BUCATARIE (Vase smălţuite indigene şi streine)
Serviciurĭ de PORŢELAN şi de CRISTAL de Boemia şi Franţa, pentru masă şi pentru lavoir.
Maşine pentru BUCATĂRIE sistem perfecţionat.
Sobe de TUCI şi REGULATOARE din sistemele cele maĭ nouĭ, avînd mare economie de cărbunĭ saŭ lemne.
LINOLEUM (Muşama) pentru aşternut pe jos.
MAŞINA arzînd cu Petroliŭ, pentru gătit.
BAĬ de ZINC în toate mărimele.
CLOSETE pentru casă (Water Closet)
ATELIER SPECIAL
pentru comănzĭ şi pentru reparaţie.
PETROLEU, Calitatea I-a, decalitrul **leĭ 4.00** franco la domiciliu.
ULEIU de rapiţă dublu rafinat.

Pougues St. Léger
APELE MINERALE DE Pougues St. LÉGER SUNT RECOMANDATE DE CĂTRE SOMITĂŢILE MEDICALE ÎN BÓLELE DE STOMAC, ALE CĂILOR URINARE, ANEMIE, GASTRALGIE, DIABETĂ, DISPEPSIE, CHO[illegible] SI PENTRU CALITĂŢILE LITINATE ŞI LA RHEUMATISME
Eforte gazosă şi plăcută la băut, amestecată sau nu, cu ori-ce băutură.

SINGURA APĂ PURGATIVĂ ÎNLĂTURÂND SURSELE UNGURESCÍ
CARABAÑA
CARE PRODUCE AFARĂ DE EFECTUL SIGUR ŞI NEJIGNITOR ŞI O ACŢIUNE CURATIVĂ ASUPRA ORGANELOR BOLNAVE.
UN PĂHĂREL FACE ACELAŞ EFECT CA O STICLĂ ÎNTREAGĂ DE APĂ DE BUDA.
SE GĂSESCE DE VÂNDARE LA TÓTE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE DIN ŢARĂ.

Societate Romînă de Asigurărĭ Generale
BRAILA
Capital Social, leĭ 3,000,000 deplin vărsaţĭ.—Fond de organizare 300,000

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
Preşedinte, **DIMITRIE A. STURDZA.**
Vice-preşedinţĭ: ***Alexandru Marghiloman Nicolae V. Perlea.***
MEMBRIĬ CONSILIERĬ

Tache Anastasiu, Deputat, mare proprietar, Tecucia.
G. Assan, Preşedintele Cameret de Comerciŭ Bucurescĭ.
Comandorul Marco Besso, Directorul societăţiĭ «Assicurazioni Generali», membru al Institutuluĭ d'actuarĭ din Londra, etc. etc.
Mauriciu Blank, Şeful caseĭ de bancă Marmorosch Blank & Co., Bucureştĭ.
T. Carnevali, mare comerciant armator, în Brăila.
Constantin G. Cociaş, Deputat, Advocat, Brăila.
Adolf Erfling, Consul German, Brăila.
Ermano Gentilli, Directorul General al Primeĭ Societăţĭ austriace de Asigurărĭ Generale contra Accidentelor, etc., etc.
Charles Girtanner, Dirigintele ramureĭ de transport la Societatea Asicurazioni Generali.
Vittorio B. Mendl, Şeful Caselor L. Mendl Co.
Fratelli B. Mendl, mare comerciant armator, Brăila.
Edmondo Richetti, Secretarul general al Societ. «Assicurazioni Generali», Triest.
Colonel G. Rosnovan, mare propr., Rosnov.
Zamfir Zamfirescu, mare propr., Brăila.
Paul Rottenberg & Co., Şeful caseĭ de bancă Rottenberg & Co. Brăila.

Director, HUGO ASCOLI. *Sub-director*, ***D. Gerascovici.***

Societate Romînă de Asigurărĭ Generale din Brăila, *asigură în condiţiunĭ liberale şi avantagioase în contra daunelor de:*
INCENDIU
GRINDINĂ
TRANSPORT
pe apă (Fluvial şi Maritim) *şi pe uscat.*

Asemenea dă cea maĭ mare desvoltare operaţiunilor în ramura ***Viaţa***, după combinaţiunile cele maĭ nouĭ şi maĭ convenabile.
DIRECŢIUNEA.

N.B. — Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul Societăţeĭ, în Brăila, şi la toate sucursalele din ţară.

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Maĭ mult de ½ de secol succes proclamă superioritatea sa în tratamentul de **guturaĭ, iritaţiuneĭ peptuluĭ, influenţa, durerĭ reumatismale, scrîntiturĭ, rănĭ, vărsăturĭ, bătăturĭ.**—Topic excelent contra bătăturilor.

Cea maĭ buna APA MINERALA PURGATIVA este acea de la
BREAZU
IAŞI

Autorisată de Stat.
Premiată cu medalia de aur la exp. din Bucuresci 1894.
Recomandată cu preferinţa de D. niĭ Medici.
Efect prompt şi sigur, dosa mică, gust plăcut.
Cereţi dar numai
APA MINERALA DE BREAZU
Care se găseste la totĭ vănzatorĭ de ape minerale din ţară.
Propr. C. N. Paraschivescu & Co. Deposit general: Fraţiĭ Kónya Jaşi.

WATSON & YOUELL
MAŞINĬ AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
BUCURESCĬ. — Srada Academieĭ, 14 (fost Raşca)
Galaţĭ, Strada Portuluĭ. Brăila, Strada Regală.

REPRESENTANŢĬ GENERALĬ AĬ FABRICEĬ
GANZ & Comp.
Maşinĭ de Morărie din cele maĭ moderne
Tot felul de maşinĭ de curăţit şi spălat grîu. Valţurĭ.
Burate obicînuite şi centrifugale. — Burate orizontale (Plansichier).
Maşinĭ de curăţit grişurĭ, de amestecat făina, etc., etc.
Maşinĭ pentru fabricaţiune de: Ciment, Var şi Ipsos
Maşinĭ pentru fabricaţiune de celulosă şi hîrtie
Turbine verticale şi orizontale
după pateutele proprie, pentru orĭ-ce cantitate şi cădere de apă
Pluguri cu Aburĭ
Motorĭ de gaz şi de petroliŭ. — Maşinĭ de electricitate.
Maşinĭ dinamo-electrice de curente continue, alternative şi alte sisteme.
Electromotorĭ, Transformatorĭ şi orĭ-ce maşinĭ de electricitate pentru Mine, Elevat, etc.— *Toate obiectele pentru luminatul electric*
Turnătorie specială de fontă tare şi de oţel
VAGOANE pentru Căĭ ferate, de lux, de persoane şi de mărfurĭ
ROATE COMPLECTE
pentru Vagoane de drumurĭ de fier principale, vicinale şi industriale
INIMI pentru încrucişărĭ de şine
Instalaţiunĭ complecte de MORĬ SISTEMATICE COMPLECTEĬ Fabricĭ de CELULOSA şi de HARE
LUMINĂ ELECTRICA. — CĂĬ FERATE ELECTRICE. — TRANSMISIUNĬ de putere ELECTRICA după sistemul propriŭ, METALURGIE ELECTRICA.

Vechia şi Renumita
Fabrică de Trăsurĭ
H. I. RIEBER
S'A MUTAT IN
Str. Romulus, No. 11

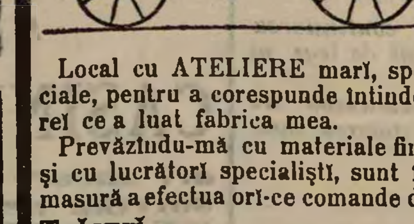

Local cu ATELIERE marĭ, speciale, pentru a corespunde întindereĭ ce a luat fabrica mea.

Prevăzîndu-mă cu materiale fine şi cu lucrătorĭ specialiştĭ, sunt în masură a efectua orĭ-ce comande de
Trăsurĭ
Cupeurĭ
Gabriolete
Breacurĭ, etc.
după cele maĭ nouĭ modele, rivalizînd cu produsele similare din streinătate.

O exposiţie permanentă de trăsurĭ gata stă tot-d'a-una la disposiţia onor. clienţĭ.

Cea maĭ bună calitate existentă de
COCS
DE USINA DE GAZ
vi se furnisează la domiciliŭ, în sacĭ tona de 1000 kgr. greutatea garantată
46 leĭ 46
dacă vă adresaţĭ printr'o carte poştală saŭ personal caseĭ
A. GOLDSTEIN
9, STRADA DECEBAL, 9
BUCUREŞTI—Telefon No. 66.
Tot acolo se află în deposit: **Cocs** mărunt pentru sobe Parigine şi Belgiane, leĭ 54 tona. **Cocs** de Fonderie, **Cocs** de Fierărie. **Cărbunĭ** din minele englezeştĭ de Kardiff, Antracit englezesc prima calitate, pentru sobe Helios, Briquette, etc.
Expediţiunĭ en gros şi en detail din Bucureştĭ, Constanţa şi Brăila la orĭ-ce staţiune a căilor ferate.

SOCIETATEA
de Basalt Artificial şi de Ceramica
De la Cotroceni
Capital social 2.500.000 întreg vărsat
Se aduce la cunoştinţa d-lor detentorĭ de acţiunĭ ale Societăţeĭ de Basalt, că cuponul de dividend No. 12 al exerciţiuluĭ 1896, se plăteşte cu începere de Lunĭ 7 Aprilie 1897, cu cîte leĭ 25 de fie-care, la casa de bancă Ieschek & C-ie, strada Lipscanĭ No. 1.

TIPOGAFIA „EPOCA” execută tot felul de lucrărĭ atingătoare de această artă.

SOBE AMERICANE VERITABILE
„SIRIUS”
CU
Patent Regulător, model 1897

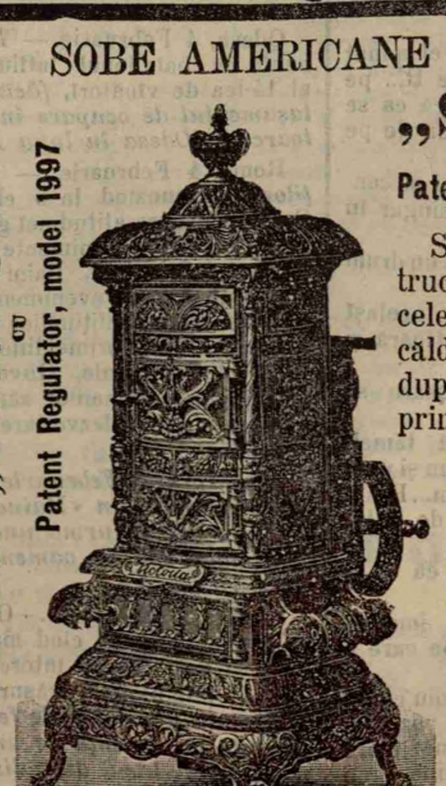

SIRIUS sunt de o construcţiune solidă şi eleganta, cele maĭ higienice, dînd o căldură placută şi temperată după dorinţă, care se obţine prin ‹ *Patent-Regulator* ›, care le deosibeşte de ce-le-lalte produse similare.
Incălzitul se face prin orĭ ce fel de cărbunĭ de piatră.
Maşine de Bucate
Americane
cele maĭ practice şi cele maĭ economice.
Mare ASORTIMENT de Lămpĭ de petroleŭ.
DEPOZIT GENERAL:
A. REICHENBERG
Bucureştĭ.—Strada Doamneĭ, 21

EXPOSITIUNILE
DIN
PARIS, LONDRA, VIENA, LION şi MARSEILLE
SIG. SCHWARZ
Proprietarul Grand-Photographie Central, Director al scoaleĭ Academice de Fotografie
Representant general al EXPOSIŢIUNILOR Internaţionale de Concurs din *Paris, Londra, Viena, Lion* şi *Marseille*, cu autorisaţia guvernelor respective.
Se însărcinează cu primirea produselor industriale pentru expunerea lor la EXPOSIŢIUNILE din *Paris, Londra, Viena, Lion* şi *Marseille*
La această expoziţiune se primeşte produse din toate ramurile industrieĭ. CHELTUELILE de TRANSPORT PRIVESC pe REPRESENTANT. Informaţiunĭ maĭ pe larg se pot lua la
Biroul din Calea Victorieĭ
PASAGIUL VILLACROS
— La GRAND PHOTOGRAPHIE-CENTRALE —

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrărĭ atingĕtoare de această artă, cu cea maĭ mare acurateţă şi cu preţurĭ foarte moderate. Promptitudinea şi exactitatea sunt deviza Tipografieĭ.

Bucurestĭ.—Tipografia EPOCA, Strada Clementeĭ No. 3.—Bucurestĭ.

www.dacoromanica.ro